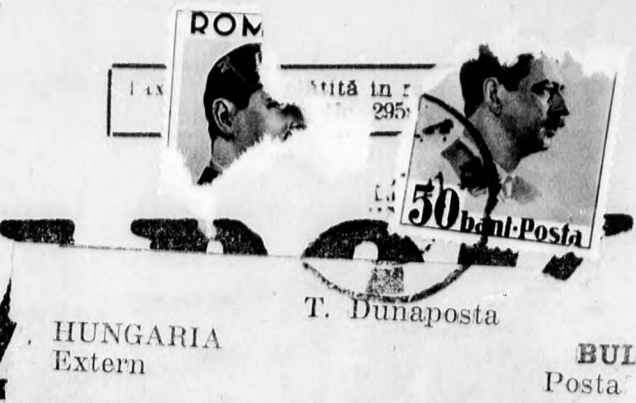

MAGYAR LAP

Igazgató és felelősszerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.**
Törvényezéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr. Gyárfás Elemér**

Hitler és Mussolini távbeszélőn megbeszélést folytatott Roosevelttel küldöttjének európai útja felől

Welles államtitkár elutazása előtt fogadta a belga, spanyol és magyar követeket. Az amerikai diplomata küldetésének igazi célja a berlini látogatás

Berlinből jelentik: Az *United Press* berlini jelentése szerint Welles európai utazása még mindig megbeszélés tárgya a Wilhelm-strassen. Jólétesült körökben úgy tudják, hogy Róma és Berlin már felvette az érintkezést ebben a kérdésben és a két külügyminiszter élénk eszmecserét folytatott egymással. Hitler német birodalmi vezér és kancellár állítólag távbeszélőn tanácskozott Mussolini olasz miniszterelnökkel Welles utazásáról.

Washingtonból jelentik: Welles, aki rövidesen elindul európai útjára, hétfőn fogadta Pelényi János magyar követet, valamint a belga és spanyol követet.

Minden közvetítőkísérletet korainak tartanak Amerikában.

Washingtonból jelentik: A Havas ügynökség közli, hogy az egész amerikai sajtó tanúsága szerint, az Egyesült Államok közvéleményében fejlődés történt Sumner Welles európai utazása céljának megítélése tekintetében. Az Egyesült Államok közvéleménye úgy látja, hogy nincs szó az európai békének engedmények útján való helyreállításáról. A Daladiernek adott egyhangú bizalmi nyilatkozat az angol és francia államférfiak legutóbbi beszédei, Frick német külügyminiszter legutóbbi nyilat-

kozata megmutatták, hogy a hadviselők nem hajlandók letenni fegyvereiket. Beavott körökben úgy vélik, hogy Sumner Welles igazi küldetése a berlini látogatás. A szövetségesek állásfoglalása az Egyesült Államokban nagyon jóismert, viszont a németországi értesülések ellentmondóak.

A Newyork Herald Tribune úgy látja, hogy a külügyi államtitkár útja nem fog sok haszonnal jární. Roosevelttel, az Egyesült Államok elnöke határozottan állást foglalt a Szovjetunió ellen és ha nem is nyitlan, a német birodalommal szemben ez az magatartás elzárja az Egyesült Államok közvetítési kísérletének útját. Sumner Welles lehet jó diplomata, utazhat diszkrécionális megbízatással, de nem szükséges visszaidézni House czredesnek a világháború idején tett látogatását ahhoz, hogy számot adjunk arról, hogy a háború jelenlegi állása mellett Welles bármilyen közvetítő kísérlete korai volna. A legkedvezőbb eredmény, amit várni lehet, az, hogy Sumner Welles kísérletei ne bizonyuljanak károsaknak.

Washingtonból jelentik: Welles külügyi államtitkárt elkíséri európai útjára Moffath, a külügyminiszterium európai osztályának főnöke és Lucius Johnson, az Egyesült Államok panamai nagykövetségének harmadik titkára.

Román sajtóvélemény szerint Németország úgy véli, hogy Welles útja elő akarja készíteni Amerika beavatkozását az európai háborúba

Bucurestiből jelentik: Az amerikai külügyi államtitkár európai útjával kapcsolatban a *Semnalul* című lap a következőket írja: Véleményünk szerint Welles államtitkár európai útjának csak amerikai belpolitikai jellegű azonnali következményei lehetnek, mivel úgy az angol, mint a német sajtó sietett hangoztatni, hogy a hadviselő felek háborus céljai összeegyeztethetetlenek. Ahhoz, hogy Roosevelttel küldöttje európai útjának igazi jelentőségét felmérhessük, pontosan tudnunk kell, hogy ki kezdeményezte ezt az utazást. A kérdés feleslegesnek látszik, mivel logikus, hogy Roosevelttel küldöttjét Roosevelttel küldi. Mégis nincs kizárva, hogy a valóság más. Mindenesetre lehetetlen elképzelni, hogy az elnök megelőzően ne tanácskozott volna az érdekelt kormányokkal. A londoni *Observer* jelenti, hogy az angol kormányt megelőzően értesítették Sumner Welles útjáról s nyilván-

valóan annak céljáról is. Azt jelenti-e ez, hogy az angol kormány egyetért-e az amerikaival? A német sajtó megjegyzései alapján ez valószínűnek látszik. A birodalom úgy véli, hogy Welles útja előkészíti Amerikának a viszályba való beavatkozását. Nem tudjuk, hogy lehet-e ilyen határozott következtetéseket levonni. Bizonyossággal csak azt lehet mondani, hogy az utazásnak nem lesznek közvetlen eredményei. Welles egy-két hónapot tartózkodik majd Európában s megfigyelése eredményei elsősorban az Egyesült Államokban fognak mutatkozni s csak azután lesznek európai jellegűek. Ugylátszik, hogy az Egyesült Államok nagy döntések előtt áll. Roosevelttel legutóbbi beszédeit ez bizonyítja. Welles utazásának eredményei valószínűleg arra fognak szolgálni, hogy az Egyesült Államok új és tevékeny külpolitikai magatartást tegyen magáévá.

A németek fehér könyve a népkisebbségikérdésről

XIV!

Amin múlt közleményünkben jeleztük, több határnap-eltolás után végtére is 1939. február 27-ikén annyira lehetett jutni, hogy a lengyel és a német külügyminiszteriumok szakbiztviselői Berlinben első találkozásra összejöhettek, a népkisebbségi esetek megbeszélésére. A német külügyminiszterium még 1937. év novemberében elkezdte az ilyen közös szakbiztviselői összejövetelekre az ösztökélést, hogy a népkisebbségi ügyekben a politikától mentesítést mindkét részről mind erősebb folyamattá tehessek. Elmondottuk, hogy a csehszlovákiai események révén hogyan tolt be a világpolitika rohama erre a tárgyalgossági törekvésre. De ezeknél is mélyebb dübörgésű volt a lengyel-német határkérdés miatti érzékenység, mely tulajdonképpen az 1919-iki versaillesi békeszerződés óta állandó meghatározója volt Danzigban és a német birodalomtól elcsatolt lengyel korridorvidéken, illetve a nyugat-lengyelországi tartományokban a német népelem elleni lengyel eljárásoknak. Ezt az érzékenységet a maga évről-évre lázasabb aktivitásában csak leplezni tudták az egymásra következő népkisebbségi szerződések, megnevelési szerződések és kölcsönös védelmi nyilatkozatok, de ezek végleges megnyugvást mind nem tudtak hozni.

Az 1938-ik évi október 24-ikén aztán a német külügyminiszterium elkezdte az indítványozást e legmélyebb érzékenységi probléma megoldására is. Az indítvány lényege az volt, hogy német részről örökre biztosítják a lengyel korridor és a lengyel nyugati határtartományok elszakításába való belenyugvást, habár e területen az egymilliószámú német elköltözés után is még mindig egyharmadrész a német lakosság. A lengyel nyugati határ ilyen végleges biztosítása fejében kívánják, hogy Danzig (a 98 százaléknnyira német lakosságú város) kioldhassa a német birodalomhoz való csatlakozást, s hogy a német birodalom egy átjáró utat kapjon a lengyel korridorral elválasztott Kelet-Poroszországhoz. A berlini lengyel nagykövet 1938. november 19-ikén hozta meg az első választ Varsóból erre az ajánlatra, hogy belpolitikai okokból nehéz a kérdésre biztatólag válaszolni; talán a keletporoszországi átjáró menni fog, de Danzig ügye nem. Mikor 1939. január 5-ikén Beck lengyel külügyminiszter Berchtesgadenben személyesen találkozott Hitler birodalmi vezérrel, akkor is ez volt a beszélgetések főtémája. Beck elmondotta, hogy kormánya nem vezetettí ugyan magát az utcai és kávéházi politikától, de a danzigi ügy a lengyel közhangulat mélyebb rétegeit hatja át; emiatt nehéz a német ajánlat tárgyalása, de ő tovább gondolkozik a megoldáson. Hitler azt válaszolta, hogy neki is nehéz a német birodalom elszakított nyugati tartományairól a végleges lemondást megérteni a német néppel, de nem kicsinyes diplomáciai huzavonáról van szó, hanem századokra kiható végleges rendezésről a két nép között, s így mindkét részről

* Befejező közlemény. Előbbi közlemények a „Magyar Lapok” 1940. évi január 14-iki, 18-iki, 20-iki, 21-iki, 24-iki, 27-iki, 28-iki, 31-iki, továbbá február 2-iki, 4-iki, 9-iki, 10-iki és 11-iki számaiban.

— Bár csak jó termésünk lenne az idén!
— A termésig biztosítottam magam az
Állami Sorsjáték egy sorsjegyével,
amelyet a

COLECTURA OFICIALĂ și a OFICIILOR RURALE P.T.T.

sorsjegyárudánál vettem. A következő
sorsjáték húzási napjai február 15. és 18.

**Colectura OFICIALĂ
și a OFICIILOR RURALE P.T.T.**
ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Helyi cím: **Colectura Oficiala Oradea, Reg. Ferdinand ut 11**

meg kell tenni a nagy célért a kölcsönös engedelményeket.

Ugyanerről a tételtől tovább folytak a német és lengyel külügyminiszterek között a megbeszélések. Előbb 1939. január 6-án Münchenben, aztán január 26-ikán Varsóban, mikor Ribbentrop itt visszaadta a Beck három hét előtti németországi látogatását. Ugyanekkor Ribbentrop a népkisebbségügyi szakértő bizottsági tárgyalásokat is megsűrgette, hogy legalább ezen a vonalon valami nyugodtabb hangulatot biztosítsanak. Beck ígérte is, hogy a belügyminiszternél közbenjár a lengyel szakértő tisztviselők mihamarabb való kiküldéséért.

Közben azonban a lengyel közhangulat egyre elesedett. Ennek alapfelfogása az volt, hogy a lengyel határokat a Chrobry (Hős) Boleszláv idejéből kiterjedéssel kell megállapítani. Ez a Boleszláv első királya volt a lengyeleknek, 992-től 1025-ig uralkodott, s uralma kiterjedt a Keleti Tenger vidékeire, Danzigon is túl haladt nyugat felé, kelet felé pedig egészen Kievig. Sőt Boleszlávok délen is uralkodóitája volt magyar kortársával, Szent István királlyal. A Boleszláv-birodalom álmát erőteljesen kihangsúlyozták, különösen a lengyel új államalkotás 20-ik évfordulóján Danzigban, 1938. nov. 11-én, mikor Walewski varsói kormányparti lengyel képviselő tartott erről a danzigi lengyelek előtt ünnepi beszédet. (A danzigi német főkonzul 1938. nov. 14-iki jelentése.)

De a lengyel közhangulat különösen lázassá vált 1939. február folyamán, amikor éppen a német-lengyel szakértőbizottsági tárgyalásoknak meg kellett volna kezdődniük, Varsóban a német nagykövetség épülete előtt február 25-ikén és 26-ikán megismétlődő nagy tömegfelvonulások voltak, s olyan ellenséges érzületű tüntetések, amilyen — a német nagykövet aznapi jelentése szerint — nyolc év óta még nem fordult elő. Beverték az épület ablakait, énekelték a „Rota” nevű németgyűlölet dall, negyedóránig tartó szavalókórusok kiáltották a következőket: „Le Hitlerrel!”, „Ki a német kutyákkal!”, „Eljén a lengyel Danzig!”, „Le a németbarát politikával!” Beck lengyel külügyminiszter még 25-ikén este protokollőnöke útján fejezte ki a lengyel kormány bocsánatkérését a német nagykövet előtt. A tüntetés 26-iki megismétlődésekor a varsói vajda fejezte ki a kormány bocsánatkérését. Ugyanekkor február hó 25-ikén a pozeni és krakkói német konzulátus előtt voltak ilyen tüntetések.

Február 26-ikán Varsóban a főiskolai légió rendezett nagygyűlést az egyetemen. Ez a légió katonai alakulat volt, s a nagygyűlésen a helyettes hadügyminiszter is résztvett, valamint a katonai kiképzés ügyosztályát vezető tábornok, a katonai akadémia igazgatója és tanárai, s az egyetemi tanárok. A légió vezetője, Tomaszewski ezredes tartott ünnepi beszédet, melyben hangoztatta, hogy Lengyelországnak nincs visszaadnivalója Németország számára, ellenben annál több a visszakövetelni valója. Erre közbekiáltások jeleztek, hogy Danzigon kívül az egész Kelet-Poroszországot is Lengyelországhoz kívánják csatolni. A katonai körök ilyen felfogására vezethető vissza, hogy a német nagykövetség épülete előtti tüntetéseket a rendőrség nem tudta elcsillapítani. Közben pedig Ciano olasz külügyminiszter is látogatá-

érkezett Varsóba. Beck lengyel külügyminiszter a Ciano tiszteletére rendezett díszlakomára persze meghívta Moltke német nagykövetet is. Ez alkalommal Beck személyesen kifejezte bocsánatkérését a tüntetések miatt Moltke nagykövet előtt. (A varsói német nagykövet 1939. február 28-iki jelentése.)

Ilyen közvetlen előzményei voltak annak a német-lengyel kisebbségügyi szakértői összejövetelnek, ami 1939. február 27-ikén tartotta első megbeszélését Berlinben. Erről a német külügyminisztérium politikai ügyosztályának egyik vezető tisztviselője, Bergmann 1939. február 28-ikán a következő hivatalos följegyzést tette: „A tegnap délután megkezdődött német-lengyel kisebbségügyi tárgyalásokon először is munkasorrendet ajánlottak a lengyeleknek, akik azt elfogadták. Ezen az alapon ma azonnal megkezdtek a tárgyalásokat a határozórendeletekre vonatkozó első pont, továbbá az

agrárreformra vonatkozó második pont tekintetében. A lengyel küldöttség rendkívül kevés készséget mutatott arra, hogy a határozóakadémiák eseteit egyenkint tüzetesen megbeszélés alá vegye. Az agrárreformra nézve pedig a lengyel delegáció azt jelezte, hogy annak a kisebbségügyi bizottságba való behozatala most nem lehetséges, mert etekintetben éppen most a varsói nagykövetség és a lengyel földművelésügyi minisztérium között folynak a tárgyalások. A tárgyalásokat holnap délelőtt folytatják, Lengyel részről azt a szándékot nyilatkoztatták, hogy ők már holnap (1939. március 1-én) este vissza akarnak utazni Varsóba. Meg fogjuk kísérelni, hogy a lengyel urakat további ittmaradásra kérjük, mert a kitűzött munkarend egész kiterjedésére nézve alapos tájékozódás lehetetlen ilyen rövid idő alatt.”

Mégis sikerült a lengyel urakat további ittmaradásra bírni, s így március 3-ikáig tartottak a tárgyalások. Ezekről a birodalmi belügyminisztérium államtitkára, Vollert, 1939. március 4-ikén a következő szövegű közlést küldi a külügyminisztériumhoz: „Tegnap befejezéshez jutottak azok a kisebbségügyi tárgyalások, melyek vezetésem alatt február 24-ikén kezdődtek meg a lengyel kormány megbízottaitól. A megbeszélések lefolyásáról a részletes jegyzőkönyvet át fogom küldeni. Sajnos, a tárgyalásoknak egyáltalán nem kielégítő az eredménye. A lengyelek nem gondolnak arra, hogy a német népcsoporttal szemben politikájukon valamit változtassanak. Kevésbé fontos téren apró engedményekre talán hajlandóak, de a német népcsoport életbevágó kérdéseiben mégis csak arra törekednek, hogy eddigi németellenes politikájukat minden nyomattal tovább folytassák.”

A népkisebbségügyi bizottsági tárgyalásokra összefoglaló megvilágítást ad a következő táviratváltás.

(Gikkünk folytatása a 4-ik oldalon.)

Válaszolt a miniszter a Magyar Népközösség nyugdíjügyi beadványára

Fedezet hiánya miatt csak a hadirokkantak nyugdíját lehet emelni

Nagyvárad. Saját tud. Az erdélyi hadiözvegyek már régóta sérelmezik, hogy nyugdíjuk rendkívül csekély és még a minimális életszükségletek fedezésére se elégséges. Ezért az ősz folyamán a Magyar Népközösség lépéseket tett a hadiözvegy nyugdíjak felemelése érdekében. dr. Bartha Ignác országgyűlési képviselő útján.

Annak idején a Magyar Népközösség biharmegyei tagozata hírlapi közleményben hívta fel a megye területén élő hadiözvegyeket és a jelentkezőket tájékoztatás céljából összeírta. Összesen 836 hadiözvegy jelentkezett, akiknek nevében a nagyváradi Népiroda beadványt készített az illetékes minisztériumokhoz. A beadványokat dr. Bartha Ignác juttatta el, aki több ízben személyesen is tárgyal az ügyben.

Most dr. Bartha Ignác közölte, hogy a kisebbségi minisztérium választ adott a biharmegyei hadiözvegyek emlékiratára. A választ magyar fordításban az alábbiakban hozzuk az érdekeltek tudomására:

„Képviselő ur! A hadiözvegyek ügyében hoztam intézkedést 1807—1939. számú beadványára, melyben nyugdíjuk felemelését kéri, a következőket közöljük:

A nemzetvédelmi minisztérium ezzel az ügygel kapcsolatban arról értesít bennünket, hogy az összes csatolt területeken élő legénységi fokozatu hadiözvegyek, akiknek férjük az osztrák-magyar és orosz hadseregben harcolt, ugyanolyan alapon élvezik nyugdíjukat és drágasági pótlékukat nemzetiségi különbség nélkül. 1933 óta a nemzetvédelmi minisztériumot állandóan foglalkoztatta a legénységi állományu rokkantak és hadiözvegyek nyugdíjfelemelésének kérdése, akiknek ügyét nemzetiségi különbség nélkül akarták megoldani, azonban költségvetési fedezet hiánya miatt csak

a hadirokkantak nyugdíját lehetett felemelni. Megjegyezzük, hogy ennél az emelésnél a csatolt területen élő hadirokkantak és utódaik, ugyanolyan elbánásban részesültek, mint a román hadseregben szolgált rokkantak.

Érintkezésbe léptünk az általános nyugdíjpénztárral annak megállapítása érdekében, hogy milyen összeg volna szükséges a hadiözvegyek nyugdíjának a rokkantak nyugdíjával egyenlő arányban való felemeléséhez és megállapítottuk, hogy az IOV által nyilvántartott legénységi állományu hadiözvegyek kívánásának kielégítésére oly tekintélyes összegre volna szükség, amelyre nincs fedezet. Ezért az 1939. április 1-én hozott kivételes pénzügyi intézkedésekről szóló törvény útján az 1939-iki nyugdíjmelési törvény alkalmazását mindaddig elhalasztották, amíg az ország pénzügyi helyzete megengedi, hogy arra a költségvetésbe póthitelt lehessen beállítani.

Tekintettel azonban arra, hogy a pénzügyminisztérium a mostani költségvetés összeállításánál sem engedélyezett semmiféle póthitelt a nyugdíjkeretek kiszélesítésére, egyelőre a jövőben sem látunk semmiféle lehetőséget arra, hogy a magyar nemzetiségi hadiözvegyek kérésének eleget tegyünk.”

P. Müller Lajos:

A jó Isten

A mai idők legmegnyugtatóbb lelkioltvásmánya: az Isten atyai jóságát, irgalmasságát festi a lélek elé. II. kiadás.

Ara 65 lei és portó.

Február 11-én új gazdasági és hitelügyi egyezmény jött létre Németország és a Szovjetunió között

— Tudósításunk folytatása az első oldalról —

Moszkvából jelentik: Hivatalos orosz közlemény szerint Moszkvában 1940 február 11-én megkötötték Németország és Szovjetország között a gazdasági egyezményt. Ez megfelel a két állam ama kívánásának, hogy programot állítsanak fel a német-szovjet áruforgalom tekintetében, amit Ribbentrop és Molotov levélváltásában annakidején kifejezésre juttattak. Az áruforgalom már az egyezmény első évében olyan mértékűt ér el, amely túlhaladja a világháború óta elért legnagyobb forgalmat. Ezt a jövőben fokozni akarják.

Berlinből jelentik: A német hivatalos közlemény szerint Németország a szovjettel 1939 augusztusában új hitelügyi egyezményt kötött, mely a legutóbbi évek fejlődésével szemben a kereskedelmi forgalom számára lényegesen tágabb lehetőségeket nyújtott. Németország 1913-ban az orosz kivitel harmad részét vette át és behozatalának a felét szállította. A háború után, 1921-től 1923-ig több mint egyharmadát szállította a szovjet behozatalnak. 1931-től 1933-ig ez a részesedés több mint 40 százalékot tett ki. Hasonlóképpen fejlődött Németország részesedése a szovjet kivitelben. Ezek bizonyítják a német és orosz közgazdasági termelés kiegészítő képességét. A szovjet kimeríthetetlen nyersanyagforrásokkal rendelkezik, me-

lyek kihasználását az évek során hatalmasan fokozta, az ötéves tervvel pedig még fokozottabbá tette. Németország pedig olyan nagy ipari teljesítőképességgel rendelkezik, hogy a háború és a katonai szükségletek ellenére teljesen fedezheti a szovjet nagy szükségletét ipari készárúban. A most lezárt tárgyalásokon a szovjet nyersanyagoknak német ipari termékek ellenében történő legnagyobb terjedelmű cseréjét vették tervbe. Ezzel Németország és Oroszország visszatért a régi természetes gazdasági egymásrautaltsághoz.

Románia válasza Angliának a német kölajkivitelre vonatkozólag.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint Tilea londoni román követ nemsokára közli Halifax angol külügyminiszterrel Románia választását a Németországba irányuló román kőolajkiviteli követelésekre vonatkozó angol-francia kérdésekre. Anglia és Franciaország ellene van annak, hogy Románia újabb gazdasági engedményeket tegyen Németországnak. A lap szerint Törökországnak sikerült rábírnai Görögországot és Jugoszláviát, hogy adjanak Bulgáriának szabad kikötőt. Románia megígérte, hogy kereskedelmi hitelt nyújt Bulgáriának.

A német külügyminisztérium hivatalos kimutatást tett közzé a lengyelországi németülözés áldozatairól

A vizsgálatok eddigi adatai szerint a lengyelországi német polgári lakosságból 58 ezren pusztultak el

Bucurestiből jelentik: A Curentul berlini tudósítása közli, hogy a német külügyminisztérium új bizonyító adatok alapján terjedelmes kiadványt tett közzé „Lengyel kegyetlenségek a lengyelországi németek ellen” címmel. A kiadvány egyes megállapításai a következők: A Varsóban működött kisebbségi kutató intézet adatai szerint 1931-ig egy millió németet üztek el a lengyelek lakóhelyeiről, akik közül sokan pusztultak el nyomor, betegségek következtében. Ebben a tekintetben az 1934-ik évi német-lengyel kisebbség védelmi egyezmény se hozott semmi változást. Már 1939-ben a lengyelországi fejlemények olyan légkört teremtettek, hogy az addig el nem űzött németek helyzete elviselhetetlenné vált. A háború kitörésekor aztán megindult a német lakosság kiirtására irányuló tömegterror is. Blombergben szeptember 3-ikán egyetlen éjszaka alatt ezernél több védtelen és fegyvertelen német férfi, asszony és gyermek lett a tömegbosszu áldozata. A háború befejeztével megindított német vizsgálat november 17-ig kétséget kizáróan megállapított 5437 gyilkosságot, amit a lengyel haderő katonái és a lengyel polgári lakosság követett el a német lakosságon. Azóta a

német nyomozó bizottságok az 1918-ig német fennhatóság alatt állott területen és a távolabbi lengyel vidékeken is a tömegsírok százait találták meg, amelyekbe a lengyel vérengzések német áldozatait temették. A félti fagy bekövetkezése miatt ezeknek csak egy részét lehetett feltárni, de a holttestek száma, amelyek azonososságát meg lehetett állapítani, máris 12.857-re emelkedett. Csak tavasszal lesz lehetséges annak a német tömegkatasztrófának a méreteit megállapítani, amelynek Lengyelország a háború kitörése után színhelye volt.

Szuezebe megérkeztek az ausztráliai és ujjélandi angol csapatok

Az olasz nemzetvédelmi tanács egész nap tárgyalt Mussolini elnöklete alatt

Londonból jelentik: A Szuezebe érkezett ausztráliai és ujjélandi csapatokat, amelyek fogadására Eden Egyiptomba utazott, a Közéleleten tartják készenlétben. Ezekkel a csapatokkal Weygand előzásiai hadseregét erősítik meg.

Rómából jelentik: A legfőbb olasz nemzetvédelmi bizottság hétfőn Mussolini elnöklete alatt folytatta munkáját. Az ülés délután 4 órakor kezdődött és este fél kilenckor ért véget. A megbeszéléseket kedden délután 4 órakor folytatják.

Belga és flamand ellentétes álláspont a franciákkal való háborus együttműködés felől.

Brüsszelből jelentik: A Német Távirati Iroda közli: A La Cite Nouvelle, a belga keresztény demokrata kormányzat lapja azt közli, hogy kezdődjenek tárgyalások a francia és belga vezérkarok között. A lap kiemeli Denis tábornok nemzetvédelmi miniszter nyilatkozatát, amely szerint a belga kormány nem mulasztott el egyetlen lehetőséget sem, hogy minél jobban felhasználhassa azt a szükségletet, amelyet Belgium biztosítására más államok önként felajánlottak. A Standard című lap szerint, a belga lapnak ez a cikke, ellenkezik a semlegességi politika elveivel és a belgiumi fla-

... **biztosan segít!**
Vegyen bizalommal

Togal -tablettákat.
Bevált szer

rheuma · köszvény · ischias
és mindennemű hüléses megbetegedéseknél.

42 és 14 tablettás csomagolásban.

A német lakosság felkutatására kiküldött bizottság, amelynek központja Pozenben székel, egyelőre csak az eltűnt németek pontos statisztikáját állítja össze. Ez a még eddig korántsem lezárt statisztikai kimutatás eddig 45 ezer eltűnt németet mutat fel, amihez az a 12.857 holttest járul, amelynek azonosságát már megállapították, úgyhogy a lengyelországi gyilkosságok német áldozatainak száma az eddigi megállapítások szerint kerekén 58 ezerre rug. A háború kitörésekor a lengyel hadsereg által elhurcolt németeket az összeomláskor hosszú menetoszlopaikban gépfegyverrel kaszálták le. A lengyelországi német lakosság valóban borzalmas véradót fizetett felszabadításáért, — állapítja meg a német jelentés.

Németország a lengyeleknek jutatta az amerikai Vörös Kereszt huszonezer dollár értékű gyógy- és kötszeradományát

Berlinből jelentik: A német távirati iroda közli, hogy a semleges külföldi emberbaráti szervezetek a háború kitörésekor segítségére siettek a hadviselő államoknak. A nemzetközi Vöröskereszt Egyesületek és ezek különböző szervei röviddel a háború kezdete után érdeklődtek a német kormánytól és az amerikai Vörös Kereszt 25 ezer dollár értékű gyógyszer- és kötszert küldött Németországnak. A német Vörös Kereszt ezt megköszönte s közölte, hogy az adományt a lengyel sebesültek és betegek megsegítésére fordítja és a német birodalom hajlandó a lengyelek részére további adományokat továbbítani, a német nép számára azonban maga a német birodalom nyújt segítséget. Az amerikaiak ezután még kétszázötvenezer dollárt adományoztak a lengyelek részére. A szállítmány első része már meg is érkezett Krakóba és szétosztották a rászorultak között. Hasonló segítséget küldött a belga és a dán Vörös Kereszt is.

Elsőrendű ifjúsági beszédanyag:
Dr. Szivós Donát:

A ma diákja

Ifjúsági szentbeszédék!!

Ara 120 Lei és portó

A németek fehér könyve a népkisebbségi kérdéstről

(Vezércikkünk folytatása a második oldalról)

Az elsőt Berlinből Weizsäcker külügyminiszeri államtitkár intézi a varsói német nagykövethoz. Az 1939. március 4-ikén kelt távirat teljes szövege így hangzik: „Német részről tegnap este a lengyel megbízottaknak követhoz hivatalos közlemény kiadását javasolták: „Az 1939. február 27-ikétől március 3-ikéig tartó időben folyt le Berlinben az első megbeszélés a német és lengyel kormányok megbízottai között azokról a kérdésekről, melyek a lengyelországi német és a németországi lengyel népcsoportra vonatkoznak. A megbeszélések alkalmával nyújtottak a német és lengyel közigazgatásoknak, hogy közvetlen érintkezést találjanak egymással. Ezáltal behatóan tájékoztattak a népcsoportokat illető minden téren az elvi kérdésekről és az egyes kívánalmakról. Egyelőrt jött létre afelől, hogy ezeket a kérdéseket és kívánalmakat az illetékes kormányoknak kölcsönös jóakarattal meg kell vizsgálniok, s ekként a népcsoportok jogos érdekeit számba kell venniök. A megbeszéléseket mihamarabb folytatni fogják.“ A lengyel megbízottak kijelentették, hogy a szöveget az utolsó mondat kivételével elfogadják. Az utolsó mondatra a következő megfogalmazást ajánlják: „A megbeszéléseket majd ismét fölveszik.“ Lipski nagykövét ma a lengyel megbízottak állásfoglalását helyeselte, még pedig azzal a megokolással, hogy a zárómondat német szövegezés a népcsoportokban nyugtalanságokat idézhetne elő. Mivel az itteni megbeszélésekben a lengyel magatartás határozottan azt a benyomást keltette, hogy Lengyelország a kisebbségi kérdések további megbeszélései alól magát ki akarja vonni. — a birodalmi külügyminiszter megbízásából kérem, hogy Beck urat keresse föl a német szövegbe való beleegyezés kieszközölése végett. Kérem kifejteni, hogy Lipski indoklásán a külügyminiszter megütközött, mert hiszen a varsói tárgyalások alkalmával kifejezett megegyezés jött létre a bizottsági megbeszélések felől. Akkor megígérték ezek sürgős lefolytatását, még pedig azzal a rendeltetéssel, hogy a megbeszélésekben tényleges és konkrét eredményeket lehessen elérni. Kérek távirati jelentést. Weizsäcker.“

Moltke varsói német nagykövét 1939. március 10-én a követhoz távirati választ küldötte: „A kisebbségügyi megbeszélésekről szóló közlemény zárómondata végett az utasítás szerinti Beck úrnál közbenjártam. Beck úr megerősítette a birodalmi miniszter által hivatkozott beszélgetés tartalmát, azonban a kommuniké egyes részleteiről nem volt tájékozódása s ezért a választ csak későbbi időre helyezte kilátásba. Ma a miniszter megbízásából Lubienski kabinetfőnök a követhoz javaslatot terjesztette elő: 1. A kommunikét a lengyel megbízottak által ajánlott zárómondatot hozzák nyilvánosságra. 2. A kabinetfőnök a külügyminiszter nevében kijelenti, hogy közvetlenül a német népszámlálás eredményeinek közzététele után, (tehát körülbelül június kezdetén) a megbeszéléseket ismét fölveszik. 3. Ha ez a javaslat Berlin nem elégítené ki, úgy Beck külügyminiszter kész arra, hogy az ügyet a lengyel miniszterelnökkel ismét megbeszélje. Ehhez Lubienski gróf még azt a személyes megjegyzést fűzte, hogy a belügyminisztériumban igen nagy az ellenállás a mi zárómondatunkkal szemben, mert ott a kisebbségügyi megbeszélések célszerűsége felől nem tudott végleges meggyőződés kialakulni. Hozzátehetem, hogy amennyiben a miniszterelnökkel való újabb megbeszéléshez ragaszkodunk, annyi elérhető lesz, — persze nem idővesztés nélkül, — hogy a zárómondat olyan szövegezését vigyük keresztül, ami jobban megfelel a mi kívánatainknak. Azonban ez mitsem fog változtatni azon a lengyel felfogáson, ahogyan a legközelebbi megbeszélés határidejé elképzelik. Moltke.“

A német szövegezés szerinti zárómondat a kisebbségügyi megbeszélés intézményessé tételét jelentette volna. Ezért volt ezen az egyetlen mondaton is annyi tusakodás a két kor-

mány között. A németek fehér könyve következő megjegyzéssel végzi ezt a fejezetet: „Végre is el kellett tekinteni attól, hogy kommunikét lehessen közzétenni, mert a tárgyalások folytatása tekintetében nem lehetett megegyezésre jutni.“

Ehhez a méla záróakkordhoz sorakozik még az, ami Moltke varsói nagykövét 1939. március 9-iki jelentésében olvasható. A német nagykövét elmondja, hogy előző napon beszélgetése volt Beck lengyel külügyminiszterrel. Ez alkalommal elmondta, hogy a legutóbbi sorozatos tüntetések alkalmával észlelhető volt, mennyire németellenesek a legmagasabb vezető körök is. Magasrangú katonatisztek tartották vissza a rendőroket attól, hogy a tömegtüntetésbe elhárítónan közbelépjenek, s különben is a rendőrség nyíltan kimutatta, hogy rokonszenvez a tüntetőkkel. „Beck urnak kijelenttem, — írja Moltke, — hogy mindkét jelenség, valamint a hasonló eredményű más megfigyelések sajnálatosan bizonyítják, mennyire keskenyre szűkült az az alap, melyre Lengyelországban a megértési politika támaszkodhatik. Őmagán (Becken) kívül és talán még egy félucat más egyéniséget is hozzászámítva, nincs más senki, aki ezért a szomszédai megértésért komolyan érdeklődne.“ Beck azt felelte rá, hogy a rendőrség a tüntetésekkor csakugyan felmondta a szolgálatot, s hogy neki csakugyan nehéz harcai voltak a Pilsudski által inaugurált megértési politika gyakorlatba vitele körül. Azonban 1936 óta mégis valami fordulat észlelhető, s a politikai körökben növekvő felismerés mutatkozik a megértési politika helyessége iránt. A dolgokat tehát nem szabad pesszimistlikusan megítélni.

Azonban a lengyelországi németellenes közhangulat csak tovább romlott, a lengyel sajtó lázas hangú lett, erre a német birodalmi sajtóban is elkezdődtek az első válaszolások, amit egész addig (1939. márciusig) visszatartot-

tak, Lengyel részen a német házak, iskolák, egyesületek, boltok, s az egyesek személyi biztonsága ellen is megindultak a tömegtámadások. Mindezek mögött a danzigi kérdés és a korridor miatti határérzékenység állott, melyben a német javaslat és a lengyel hivatalos álláspont nem tudott közeledést találni. Beck lengyel külügyminiszter március 28-ikán már nem olyan optimista. A „Nyugati Szövetség“ által rendezett újabb németellenes felvonulások miatt tett ezen a napon közbenjárást Moltke nagykövét. A beszélgetésről szóló 1939. március 29-iki jelentésében írja: „Beck hozzátette, nem akarja előlem titkolni, hogy mind erősebb lesz az a benyomása, mintha a lengyel-német viszony válságos fordulóponthoz érkezett volna.“ Akkor már Beck külügyminiszter készen állott a londoni útra, mely április hó első napjaiban az angol-lengyel megegyezéssel végződött.

E megegyezés miatt felbomlott az 1934-iki német-lengyel egyezmény. Még sok nagypolitikai bonyodalom és kimagyarázkodási törekvés keresztelte aztán egymást e két egyezmény miatt, de a lengyelországi német népkisebbség helyzete, ezzel mind nem javult. Május 12-én az államelnökhöz folyamodnak védelemért e népkisebbség vezetői. Junius 13-ikán a miniszterelnökhöz fordultak ugyanezért. Junius 14-én Moltke a lengyel külügyminiszter helyettesénél, gróf Szembecknél jár közbe a sorozatosan jelentkező nagytömegű sérelmek enyhítéséért. A német nagykövét kérésére, — mint ahogy junius 19-iki jelentésében írja, — „gróf Szembeck csak egy lemondó vállvonással vállalt.“ Végre július 11-ikén már a német népkisebbség életére menő zavargási sorozatokat kellett Moltkének szóvatennie gróf Szembeck előtt. A német nagykövét erről szóló jelentése ilyen mondatokat foglal magában: „Megjegyztem a továbbiakban, a történetek után azt a benyomást merítettem, hogy immár teljesen céltalan dolog, ha még szóba hozunk kisebbségi szerződéseket.“ „Mint június 14-iki beszélgetésemre, most is gróf Szembeck lemondó hallgatással vette tudomásul megjegyzésemet. A jelenlegi helyzetben többé semmiféle kilátás nem lehet arra, hogy a lengyel kormánnyal ezután kisebbségi kérdésekről tárgyalni lehessen.“

Ezzel végződött az utolsó kísérlet a németek és lengyelek között a népkisebbségi kérdés megoldására. (b. n.)

Nem lakhatnak a katonai zónák területén azok, akiknek igazolványát nem láttamozta a katonai bizottság

Nagyvárad. Saját tud. A rendőrségen holnap, szerdán délben fejezik be a katonai hatóságok részéről lepecsételt fényképes személyazonossági igazolványok kiosztását a katonai zónákban lakó polgárság részére. Ezentul a katonai zónák területén csak azok a személyazonossági igazolványok érvényesek, amelyeket a katonai hatóságok láttamoztak. A rendőrség alfabetikus sorrendben eszotta ki a lepecsételt személyazonossági igazolvá-

nyokat, hogy azokat mindenki pontosan és idejekorán megkaphassa. Azonban nagyon sokan nem jelentkeztek még a fontos okmányért.

Az igazolványok kiosztását szerdán befejezik. Szerda délig tehát mindenki jelentkezzen a igazolványért, mert

esütörtöltől kezdve a felülbélyegzett személyazonossági igazolvány nélkül senki sem tartózkodhat tovább a katonai zónák területén. Akit igazolvány nélkül találnak, azt azonnal kitesséklik a lakásáról.

Tanasescu komisár, a rendőrség idegen ellenőrző osztályának vezetője, hivatalosan közölte, hogy szerda déltől kezdve nem érvényes többé az a bizonylat, melyet a lepecsételésre benyújtott személyazonossági igazolványok helyett adtak ki.

Szolgálatos gyógyszerárak Nagyváradon:

Szerdán Nagyváradon a következő gyógyszerárak tartanak szolgálatot:

Mátyás király, Str. Vianuja No. 46. Telefon 21-34. (Ajtay).

Irgalmasok, Bulevardul Regele Ferdinand 27. Telefon 14-84.

Minerva, Piața Unirii.

Salvator, Str. Alexandri. (Németh), Telefon 16-07.

Sabina, Piața Mihai Viteazul. Telefon 15-28.

Schmiedt Béla

A megváltás szolgálja

XI. Piuspapa gyönyörű enciklikájában mutatott rá a papság hivatására s kötelességeire. Ennek a nyomán rajzolja a kitűnő író e nagszerű könyvben a gyakorlati papi élet szépségeit s ma q a s z i o s feladatait!

Ara fűzve 162 Lei és portó

Oriási újabb orosz hadműveletek indultak a Mannerheim-vonal ellen

Maga Vorosilov, a szovjet hadügyi népbiztosa vezeti a hadműveleteket. A finnek sikeresen védekeznek.

Helsinkiből jelentik: A Havas iroda helyzetképet fest a finnországi harcokról. A karéliei harcra lefolyt harcok — úgy mond — sokkal hevesebbek voltak, mint a vasárnapiak, noha úgy látszott, hogy azok a harc csúspontját képezték. Az oroszok hétfőn még több harcokot, köztük 70 tonnásokat is, vetettek harcra. A szovjet csapatok elkeseredett erőfeszítéseket tettek a Mannerheim-vonal áttörésére és Viipuri hatalmukbakerítésére. A rendelkezésre álló egész szovjet légi haderőt most a karéliei harcra összpontosították. Ez mindent elkövet annak megakadályozására, hogy finn erősítések jussanak el az arcvonalra. De a finnek az erdőknél átvezető utakat használták és ezeket a szovjet repülők nem tudták kiküldeni.

Finn körökben megszilárdult az a meggyőződés, hogy a Mannerheim-vonal ellen indított jelenlegi hadműveletet Vorosilov személyesen vezeti. A kérdés most nem az, — írja a Havas — hogy vajon a finnek tudják-e folytatni az ellenállást, hanem az, vajon az oroszok tud-

nak-e továbbra is újabb és újabb hadosztályokat harcra vetni. A hevesebb harcok a summai arcvonal után most Muolaarvi és Vuoksi között folynak. Az oroszok itt 150 harcokot dobáltak küzdelembe. Az oroszok újra megkísérelték a Mannerheim-vonal megkerülését, de a finnek hatalmas ütegeket állítottak fel, amelyek megbénítanak minden ilyen kísérletet.

Lángszóró, harcikocsik a summai arcvonalon.

Párizsból jelentik: A *Matin* jelentése szerint a summai arcvonalon a szovjet hadvezetőség új mintájú lángszóró harcikocsikat vetett harcra. A finnek azonban — eddig titokban tartott módszerrel — ezek ellen is tudnak védekezni. A summai harcra az oroszok nyolc hadosztályt vetettek harcra. Ezeknek a vesztesége oly nagy, hogy a nyolc hadosztályt öt új egységbe kellett átcsoportosítani. Különösen nagy a gyalogság vesztesége, Leningrádi jelentés szerint a város kórházait zsúfolásig megföltik a sebesültek.

Az orosz vezérkar is sikereket jelent

Moszkvából jelentik: A leningrádi katonai körzet vezérkarának jelentése szerint február 13-án felderítő vállalkozások voltak és több ponton megélénkült a tüzérségi tevékenység. A karéliei földszoroson az oroszok elfoglaltak 32 megerősített pontot, köztük 12 betonozott tüzérséggel felszerelt erődítést. Az utóbbi három nap alatt a finnek az általuk elfoglalt megerősített pontokon 230 gépfegyvert és 34 ágyút hagytak hátra. A rossz időjárás miatt a légi haderő csak felderítést végzett.

Félmillió finn volt kénytelen elhagyni lakóhelyét. Negyven év óta nem tapasztalt hideg van Finnországban.

Helsinkiből jelentik: Siccandt finn közlekedési miniszter kijelentette, hogy Finnországban 500 ezer ember volt kénytelen elhagyni lakóhelyét. A mozgósítás és kiürítés nagy összegeket emésztett fel. A külföldi országokból

származó termékek beszerzése természetesen súlyos akadályokba ütközik.

Helsinkiből jelentik: Itteni körökben meg-

Az orosz-finn konfliktus belépett a nagy világkonfliktus kereteibe. — Francia részről cáfolják az orosz győzelmi híreket

Rómából jelentik: A *Stampa* szerint a finnek bizakodással néznek a jövő elé, mert úgy látszik, hogy a külföldi segítséget már biztosították részükre, mégpedig olyan európai nagyhatalom részéről, mely közvetlenül érdekelve van abban, hogy Oroszország el legyen foglalva a skandináv fronton. Az utolsó napok diplomáciai eseményei arra mutatnak, hogy az orosz-finn konfliktus belépett a nagy világkonfliktus kereteibe.

Olasz lapjelentések szerint a külföldi önkén-

állapítják, hogy Finnországban 40 év óta nem volt olyan nagy hideg, mint az idén. A középhőmérséklet januárban —12 fok volt.

Mussolini lapja az orosz-finn viszály megoldása akadályozásáról.

Milanóból jelentik: A Stefani távirati iroda közli: Ahhoz a hírhez, hogy a finn kormány nem ellenezné az oroszokkal való tárgyalás megindítását, a *Popolo d'Italia* című olasz lap megjegyzi, hogy Anglia minden lehetőséget elkövet az orosz-finn viszály megoldásának megakadályozására. Anglia, — írja az olasz lap, — szítja a tüzet, hogy Svédországot Oroszországgal szembeni harciasabb magatartásra ösztönözze.

Négyszáz lengyel repülő ment angol repülőgépeken Finnországba. Harmincmillió dollár segítség Amerikából.

Londonból jelentik: A *Daily Herald* szerint 400 lengyel repülő legújabb rendszerű bombavető és vadászrepülőgépekkel Finnországba repült, hogy ott a szovjet haderő ellen harcoljon. A finn hadsereg ezen kívül 700 új repülőgépet kap.

Washingtonból jelentik: A szenátus szerdán délután hírszerint nagy többséggel megszavazta azt a törvényjavaslatot, amely felhatalmazza az USA kormányt, hogy 20 millió dollár hitelt folyósítson a finnek számára. Ezzel a finneknek nyújtandó segély 30 millió dollárra emelkedik.

Titkos szovjet rádióleadó működik Svédországban.

Stockholmból jelentik: A svéd hatóságok titkos rádió leadóállomást keresnek Észak-Svédországban. Azt hiszik, hogy ennek segítségével értesítik Moszkvát a svéd csapatmozdulatokról.

tesek száma legközelebb már eléri az 50 ezret. Viipurit hétfőn újból messzehordó ágyukai bombázták az oroszok. A halálos áldozatok száma csekély.

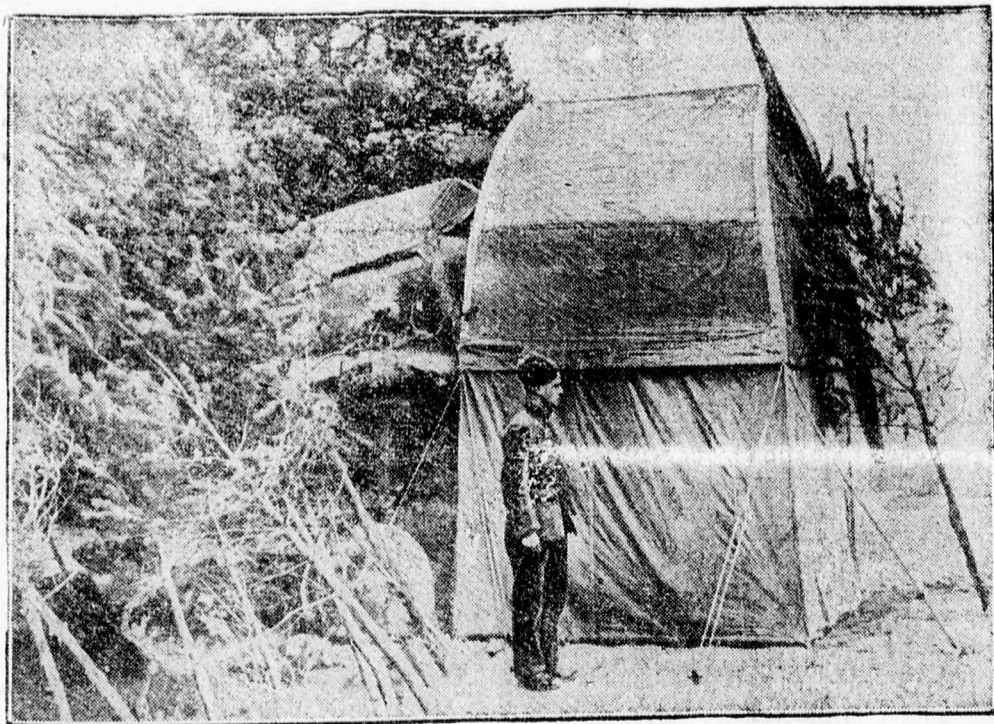
Jól tájékozott francia helyen kijelentették, hogy az orosz győzelmi jelentések nem felelnek meg a tényeknek. Szerintük ez csak hangulatkelésnek van szánva. Az oroszok — úgy mond — nem hatoltak be a Mannerheim-vonalba és egyetlen fedezéket sem foglaltak el, mert minden kísérletük összeomlott.

Munters külügyminiszter előadása a lett nép önállóságáért és függetlenségéért folytatott külpolitikáról.

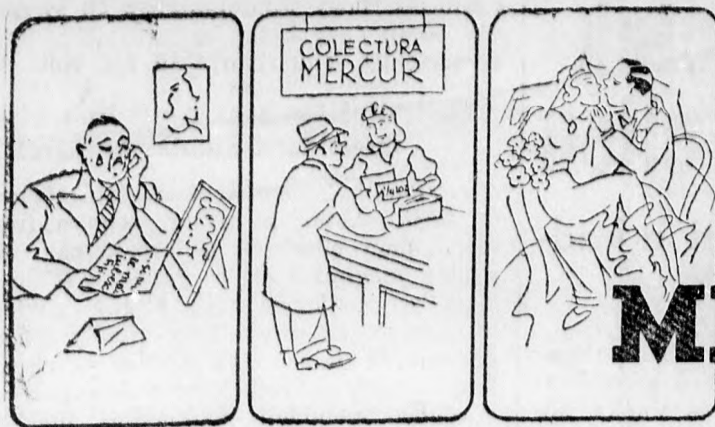
Rigából jelentik: Munters lett külügyminiszter az egyetemen tartott előadásában vázolta Lettország külpolitikájának alapelveit és hangoztatta, hogy a lett külpolitika vezetése a lett nép nemzeti önállóságának biztosítására irányul. Ezért az önállóságért és függetlenségért áldozatot is kell hozni. A szociális igazság és nemzeti egység szelleme akkor Lettországban is meg fogja állni a helyét, ha a jövő megpróbáltatásait hoz számára.

A romániai Országőralakulat vezetője szerdán Rómába érkezik

Rómából jelentik: Szerdára várják Rómába a román ifjúsági szervezet, az Országőralakulat vezetőjét, Sidorovici őrnagyot, aki a fasiszta párt főtitkárnak és az olasz ifjúság vezetőjének lesz néhány napig a vendége.

Jól álcázott angol repülőgép a nyugati fronton. Védőburka pár perc alatt szétszórható.

CSAKIS a szerencsés sorsjegyek, amelyeket a **MERCUR** SORSJEGYARUDANAL vásárolt, változtattak meg sorsát és tették szerencsés emberré.

A húzásokra, amelyek február 15. és 18.-án lesznek, vásároljon sorsjegyeket a MERCUR sorsjegyarudánál.

MERCUR

ALLAMI SORSJATEK

Helyi cím: „Dacia“ Bank Oradea, B-dul Reg. Ferdinand 9

Be kell jelenteni a kétszáz kilónál nagyobb ócskavas-készleteket

Bucurestiből jelentik: A modern technika, de különösen a hadi ipar legfőbb kelléke a vas. Csak helyeseltető tehát minden takarékoság ezzel a nagyfotosságú anyaggal s minden rendszeresítő intézkedés erre vonatkozólag. A közvélemény ezért elégtétellel vette tudomásul a Hivatalos Lapban megjelent rendelet törvényt, amelynek értelmében: „a Románia területén található ócska vas, öntött vas és acél, bárkiné a tulajdonában legyen is, a hadfelszerelés rendelkezésére áll a hadsereg és az ország mindenemű szükségletének fedezése céljából.”

A rendelet törvény elég világosan és határozottan megmondja, hogy nagy pénzbírsággal sújtják azokat, akik több mint 200 kilogramm ócskavas birtokában vannak és ezt nem jelentik be az illetékes hatóságoknak. E rendelet törvény üdvös hatása rövidesen mutatkozni fog. El se tudjuk képzelni, mennyi ócskavas hever felhasználatlanul, kitéve az idő viszonyosságának, ahelyett, hogy az ország iparának hasznára lehetne. A mai nehéz időkben, amikor

a polgárság kis megtakarítmányait is a hadsereg felszerelésére fordítják, a kormánynak ez a kezdeményezése valóban nagyjelentőségű hazafias akciót jelent.

Egy román közmondás mondja: sok víz-cseppből lesz a tenger. Ezzel kapcsolatban megemlékezünk arról, hogy néhány évvel ezelőtt az Országör-intézmény parancsnoksága felhívta a tanulóifjúságot, gyűjtse össze a legkisebb darab ócskavasakat is. Kétségtelen, hogy a rendelet törvény eredményeként a kicsinyek munkájához hozzá fog járulni a nagyok erőfeszítése is, minél nagyobb mennyiségű fém összegyűjtésére a honvédelem nagy szükségleteinek fedezése céljából.

A külpolitikai események ösztönzése következtében mindenkinek éreznie kell: elérkezett az idő, hogy gyökeresen megváltoztassuk lelkeségünket, a gazdag ország boldog és elégedett polgárának lelkeségét és minden gondolatunkat a nemzetgazdaság ügyének és a honvédelem fejlesztésének vessük alá.

Fellendülés a magyar-jugoszláv utascsereforgalom terén

800 jugoszláv utas Budapesten, 630 magyar utas Belgrádban

Budapest, február hó. A magyar-jugoszláv kölcsönös jóviszony minél teljesebb kimélyítése érdekében az Ibusz még a múlt nyár és ősz folyamán tárgyalásokat kezdett a jugoszláv kormánnyal és az ottani Putnik utazási irodával, a magyar-jugoszláv és viszont utascsereforgalom megszervezése érdekében. Az eszmét a jugoszláv intézőkörök szívesen felkarolták és — elejtve ily irányban való eddigi merev elutasító álláspontjukat, — a tárgyalások eredményeképpen a múlt év decemberében 800 jugoszláv utassal már Budapestre érkezett az február első napjaiban, magyar-jugoszláv cserevonat indult 630 utassal Belgrádba és onnan több jugoszláv városba.

Ebből az alkalomból az új cserevonat-akció kezdeményezője, Veress Gábor dr., az Ibusz alelnök-vezérigazgatója, a következőket mondta a Pesti Tőzsde munkatársának:

— A legörvendetesebb, hogy Jugoszlávia intézőkörei és velük a Putnik-iroda a legnagyobb előzékenységgel és örömmel karolták fel a magyar-jugoszláv és viszont utascsereforgalomnak úgy teljes különvonalat, mint kisebb társasutazások útján való megszervezését, mert benne egyben a saját célkitűzéseik visszhangját is ismerték fel. A mai háborús világpolitikában széleskörű nemzetközi viszonylatokban is szívesen látott magyar-jugoszláv kölcsönös baráti viszony kimélyítésének igen hat-

hatós eszközei általában a turisztika, a cserekirándulások, melyek során a személyes érintkezésben könnyebben és közvetlenebbül alakulhatnak ki a kölcsönös rokonszenv érzései.

— Ezt tapasztaltuk már decemberben, amikor közös akciónk első lépéseként, 800 jugoszláviai vendéget üdvözöltünk Budapesten, az első jugoszláv cserevonat utasaként és tapasztaljuk most is, amikor az alig egy-két napja 630 magyarral Jugoszláviába indult — részünkről első — cserevonat utasaitól, ottani ünnepi, meleg fogadtatásukról már is értesülhettünk, amiről különben a jugoszláviai sajtó is rokonszenves sorokban hírt adott.

— Itt közbevetően megemlíthetem, hogy egy — az még e cserevonat előtt Jugoszláviába indult, mintegy 30 főnyi társasutazás csoportunk tagjai máris örömmel értesítették az Ibuszt és itteni hozzátartozóikat, hogy Dubrovnikban (Raguza), most ottlétük idején, fényes napsütés és 21 fokos meleg várta őket.

— Tavasztól fogva úgy az ilyen kisebb társasutazásokat, mint a külön cserevonatokat, a jugoszlávokkal közösen, sorozatosan, egymást követően megszervezni terveztük és az eddigiekből következtetve reméljük, ha valami akadály közbe nem jön, a magyar-jugoszláv és viszont csereutazások mindkét országban folyton fokozódó népszerűsége fognak szert tenni.

Nagyváradon hétfőn kezdődik a légvédelmi kiképzőközpont második tanfolyama

Február 22-ig be kell terjeszteni a tanfolyamon résztvevők névsorát

Nagyvárad. Saját tud. A polgármesteri hivatal légvédelmi osztálya a következő hírdetményt tette közzé:

A városi légvédelmi kiképző központ második tanfolyama, amely hat egymásután következő napon délután 4-től este 8 óráig lesz, február 19-én kezdődik. Ezen a tanfolyamon az intézmények és vállalatok személyzetének túlzó osztaga vesz részt.

E célból a polgármesteri hivatal légvédelmi osztálya felhívja a magánintézményeket, az ipari és kereskedelmi vállalatokat, az egyesületeket és szövetségeket, valamint a város területén lévő összes szállodák és blokkházak tulajdonosait, hogy f. é. február 22-ig terjesszék be a polgármesteri hivatal M. O. N. T. irodájához a személyzet azon tagjainak névsorát, akiket a légvédelmi osztagokba osztottak be, kivéve a riadó-osztagot és a világosságot előlő osztagot, amelyek már befejezték a tanfolyamot.

Minden egyes osztag tagjainak névsora a következő adatokat kell, hogy feltüntesse:

1. Folyó szám. 2. A tanfolyamon résztvevő vezeték és keresztnéve. 3. Annak az intézménynek vagy vállalatnak a megnevezése, amelyhez tartozik. 4. Mai működési köre. 5. Nemzetisége. 6. Katonai helyzete. 7. Lakhely, utca, házszám. 8. A beosztás, amelyre a tanfolyamon kiképzik.

A túlzó osztagokba beosztott személyzet f. é. február 19-én délután 4 órakor kötelezően megjelenni a Katolikus Kör nagytermében, Str. Regele Carol H. No. 5. Mindenki hozzon magával írópapírt, hogy jegyezhesse az előadást, azonkívül mindenki hozza el a saját gázálarcát.

A tanfolyam nem látogatása esetén úgy azt a személyzetet, amelyet a túlzó osztagba lévén beosztva, részt kell hogy vegyen a légvédelmi kiképző központ tanfolyamán, mint pedig az intézményt, vállalatot, egyesületet, szövetséget stb., amelynél alkalmazva van, a légvédelmi törvény 63-ik szakasza értelmében büntetik.

A február havi légvédelmi előadások sorrendje Nagyváradon

Dél előtt tartják a légvédelmi előadásokat

A polgármesteri hivatal légvédelmi osztálya az alábbiakban közli a lakosság számára február második felében tartandó légvédelmi előadások sorrendjét.

Február 16-án azok vesznek részt a légvédelmi előadásban, akiknek neve A, C és D betűvel kezdődik.

Február 17-én a B kezdőbetűsök.

Február 19-én az E, F és G kezdőbetűsök.

Február 20-án a H, I és J kezdőbetűsök.

Február 21-én a K és L kezdőbetűsök.

Február 22-én az M és N kezdőbetűsök.

Február 23-án az O és P kezdőbetűsök.

Február 24-én az R kezdőbetűsök.

Február 26-án az S kezdőbetűsök.

Február 28-án a T és U kezdőbetűsök.

Február 29-én a V és Z kezdőbetűsök.

Az előadásokat délelőtt 9-től 11 óráig tartják a Katolikus Kör nagytermében, Str. Regele Carol 5. Az előadások hallgatása minden polgárra, nőkre is kötelező 7 és 60 év között. Akiknek van gázálarcuk, hozzák magukkal, mert a gázkamarán is keresztül vezetik őket. Azokat, akik nem vesznek részt a légvédelmi tanfolyamokon, a törvény 63-ik szakasza alapján 500—2000 lejes pénzbírsággal, ismétlődés esetén 1-től 30 napig terjedhető elzárással büntetik.

Legszebb imakönyvek:

Egy Lant, Imadságos és enekes könyv	90 lei
P. Boros: En Uram, én Istenem.	
Férfiak részére. Félvásznonkötésben	35 "
Férfiak részére. Egészvásznonkötésben	45 "
P. Boros: Mária légy Anyám!	
Nők részére	55 "
Waleer-Varga: Örökimádás. Nagybetűs kiadás, gyengéltatásuk is könnyen tanulhatják	468 "
Kis imakönyv. Pázmány Péter után.	
Egészvásznonkötésben	65 "
Scheffler: Jézus Neked élek. Gyermekekimakönyv	32 "
Megrendelhetők kiadóhivatalunk útján.	

HIREK

Szerkesztőbizottság és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belöldön: Egész évre 900 fillévre, negyedévre 225, ezv. hóra 75 fillér.
Magyarországon: Egész évre 90 P, fél évre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyszeri ár 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postafelrakóképzési csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Erős északi szél, továbbá hóvadás, a hideg nyugaton és északon fokozódik, délkeleten átmenetileg enyhülés lesz.

Gafencu és Saracoiu táviratváltása. Bucurestiből jelenti a rádió-hírszolgálat: Saracoiu török külügyminiszter és Gafencu külügyminiszter között szívélyes hangú táviratváltás folyt le abból az alkalomból, hogy a török külügyminiszter átvette a Ballánézövetség elnökségét.

SCHÜTZ ANTAL Dr. EGYETEMI TANÁR
GYÁSZA. Temesvár. Saját tud. Temesváron elhunyt Schütz Henrik volt szabómester kilencvenhárom éves korában. Néhány napja ünnepelte meg feleségével házassága gyémánt-jubiläumát. Az elhunytban Schütz Antal dr., a budapesti egyetem teológiai fakultásának európai hírű tudós tanára, a hitűző egyházi író, ödesatyját gyászolja. Az elhunytat özvegyén kívül még két másik fia, Schütz József dr., a temesvári katolikus német liceum igazgatója és Schütz János dr. budapesti orvos, leánya Schütz Magdolna és kiterjedt rokonsága gyászolja. A temetés hétfőn délután ment végbe a helybeli jézsefvárosi temetőben. A gyászszertartást Nischbach József c. kanonok végezte. A temetésen megjelent Pacha Ágoston dr. megyéspüspök is. A piaristák részéről P. Tóth Lajos rendi kormánytanácsos, a főgimnázium igazgatója, Mertz Károly házfőnök, Mondik Pál volt igazgató és Wolf János tanár jelentek meg.

Február 28-ig érvényesek a csehszlovák utlevelek. Bucurestiből jelenti a rádió-hírszolgálat: A bucuresti ezlovák követség közleményt adott ki, amely szerint mindazoknak a szlovák állampolgároknak, akiknek még a volt csehszlovák állam által kibocsájtott utlevelük van, 1940 február 28-ig be kell cserélniük, mert ezután az időpont után nem érvényesek, még abban az esetben sem, ha azt már a múltban a szlovák követség láttamozta.

TILEA LONDONI ROMÁN KÖVET EBÉDET ADOTT A CHAMBERLAIN-HÁZASPÁR TISZTELETÉRE. Londonból jelenti a rádió-hírszolgálat: Tilea Viorel román követ ebédet adott Chamberlain miniszterelnök és felesége tiszteletére, amelyen többek között résztvettek a francia, olasz és belga nagykövet s más politikai személyiségek.

Lelkinap a nagyváradai Missziós-házban. Saját tud. A Missziós-ház vezetősége szeretettel kéri kedves nőtestvéreket, hogy a csütörtökön tartandó lelkinapon minél nagyobb számban vegyenek részt.

MAGYARORSZÁG LÉGI ÖSSZEKÖTTETÉSE FRANCIAORSZÁGGAL, ANGLIÁVAL ÉS MOSZKVÁVAL. Budapestről jelenti: A háború kitörésekor Franciaországgal és Angliával megszakadt magyar légi összeköttetést sikerült ismét helyreállítani Velencén, Rómán és Marseillen keresztül. Közvetlen légi összeköttetés van Moszkvával is Berlinen, Danzigon, Königsbergen, Bjalistokon és Minsken át.

SCHUTZ ANTAL
DOGMATIKA
A katolikus hitigazságok rendszere. Új, bővített kiadás, két kötetben, Fűzve 900 Lei és portó.

Zürichi zárlat, Párizs 10.03 háromnegyed, London 17.72, Newyork 44.6, Brüsszel 74.10, Milánó 22.52, Amsterdam 236.90, Berlin 178.75, Szófia 550, Belgrad 10, Bucuresti 335.

50 százalékos kedvezmény a bécsi vásárra utazóknak. Bucurestiből jelenti a rádió-hírszolgálat: A vasút vezérigazgatósága március 20-án Bécsben megtartandó nemzetközi vásárra utazóknak 50 százalékos vasúti kedvezményt engedélyezett.

Felfüggesztik az utlevélkényvszeri Pelium és Hollandia között. Brüsszelből jelenti: Belgium és Hollandia kormányai arról tárgyalnak, hogy felfüggesztik a vizumtíllmat, sőt az utlevélkényvszerit is eltörlik. A turistaforgalom növelése szempontjából tartják szükségesnek a rendelkezés meghozatalát.

AZ ERDÉLYI MUZEUM-EGYESÜLET február 25-én. (vasárnap) délelőtt 11 órakor Kolozsváron az Unitárius Püspökség dísztermében (Calca Marechal Foch 12 szám. I. emelet, évi rendező közéletet tart. a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés az Egyesület múlt évi működéséről. 3. Jelentés az Egyesület kiadványairól. 4. Számvetés bizottság jelentése. 5. Vagyoni mérleg és pénzügyi jelentések. 6. A tárgyak megvizsgálására kiküldött bizottságok jelentése. 7. Munkaterv az 1940. évre. 8. Költségvetés az 1940. évre. 9. Bizottságok kiküldése. 10. A választmány kiegészítése. 11. Az elnöki szék betöltése. 12. Tiszújítás. 13. Esetleges indítványok. 14. Dr. Koleszár László: A véletlen szerepe az orvos-természettudományi nagy felfedezések történetében.

Véget ért Tordán az állampolgárok pótlás-irása. Saját tud. Az állampolgárok listájában való felvétel Tordán befejeződött. Összesen 86 egyén kérte állampolgárságának utólagos elismerését.

Csak a helyőrség előzetes engedélyével lehet Szigeten rádiókészüléket árusítani. Mórmarosziget. Saját tud. A rendőrség felhívja a rádió-lerakatok figyelmét, hogy a törvény értelmében rádió-készüléket csak a helyőrség előzetes engedélyével szabad eladni. Ezen rendelet ellen vétőket szigorúan fogják megbüntetni.

DOLLÁRHAMISÍTÓ GYÁR KANADÁBAN. Newyorkból jelenti: A rendőrség a kanadai Torontóban dollárhamisító gyárat fedezett fel. Az ügyel kapcsolatban öt embert tartóztattak le. A becslések szerint 500 ezer hamis dollárt terjesztettek Amerikában és Amerikán kívül.

Bérmozgalom a „Dura” elemgyárban. Temesvár. Saját tud. A Dura elemgyárban bérmozgalm volt, amely a munkaügyi felügyelőség közbejöttével megegyezéssel végződött. A megegyezés értelmében a munkabéreket nyolc-tizenöt százalékkal emelik. Tulórázásnál huszonöt százalékos fizetéstöbbletet állapítottak meg. A gyár tüzifát szerez be alkalmazottai számára, s azoknak ezt beszerzési áron, részlettelosztásra bocsátja rendelkezésre. A megegyezés hat hónapra szól, három hónap múlva azonban felülvizsgálják a béreket.

Kettős családi tragédia Kolozsváron. Kolozsvárról jelenti: Megrendítő kettős tragédia történt a Fericei-utca 10. szám alatti házban. Tenner Ernő 32 éves mérnök az éjszaka folyamán rövid szóváltás után négyeszer rálőtt feleségére, eszélettel Zellermann Franciskára, majd önmaga ellen fordította a fegyvert és halántékán lölte magát. A mérnök nyomban meghalt, míg 29 éves feleségét válságos állapotban a sebészeti klinikára szállították, ahol hétfő délelőtt ugyancsak kiszenvedett. A tragédia az első pillanathban érthetetlennek tűnt. A fiatal házaspár, amely csak hat hete, hogy megesküdött, egy héttel a tragédia előtt költöztek a házba és itt a legjobb egyetértésben éltek. Mindketten bukovinai származásúak. A mérnök Szászfenesen valami építésnél dolgozott, míg felesége tanárnő. Állása nem volt, most igyekezett tanácskéhez jutni. Alhétetben laktak dr. Solymosi ügyvéd özvegyénél. A házaspár lakása megdöbbentő látványt nyújtott. A jelek azt bizonyítják, hogy a tragédia kibukkanása előtt igen heves civakodás volt az asszony és férfi között. A nézeteltérés oka ismeretlen, minden bizonnyal, feltételezhető lehetett.

Felhívás a nagyváradai bérlokkhoz. Felkérjük mindazon bérlokkokat, akikkel szemben a bérbeadó béremelést eszközölt, vagy akár igényelni, hogy azt irodánkban sürgősen jelentsek be. Bérlokk Szövetsége, Str. Rimanóczy No. 12.

Hirdetmény. A nagyváradai rendőrség vezetője a következő rendelkezést adta ki: 1. Mindazok, akik a közszállításokat lovas járművekkel végzik (fa, téglá, kavics, homok szállítók), legkésőbb 1940 február 28-ig kötelesek forgalmi engedélyt kérni a rendőrség forgalmi ügyosztályától. 2. Azokat, akik nem tartják magukat a fenti rendelkezésekhez, eltiltják a szállítástól és 1000-tól 2000 leig terjedhető pénzbírsággal büntetik.

Papszentelés, Temesvár. Saját tud. Pacha Ágoston dr. megyéspüspök Pázmán Péter teológust, akit vasárnap szerpappá szentel, február 25-én, a szentelendő szülőhelyén, Ujkissodán, pappá fogja szentelni.

Veszett kutya garázdálkodott Szatmáron. Saját tudósítónktól. A vasúti állomás közelében egy veszett kutya megmaria Borsodi Májor Rozáliát. Az esetről értesítették Dulfu Ioan közrendőrt, aki a kutya üldözésére indult, de az állat öt is megbarapta. Mivel megállapították, hogy a kutya tényleg veszett volt, az asszony, Dulfu és Bujai Ioan közrendőrt, akivel Dulfu érintkezett, a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállították.

Halálozás. Temesváron elhunyt Kimmel Gyula ismeri, tekintélyes gyáros, hetvennyolc éves korában. Annakidején fivérével alapította meg a Kimmel-féle likörgyárat. Gyászolják felesége született Rieger Berta, fivéréi Kimmel Ernő és Kimmel Sándor, nővére Rubchich Katalin született Kimmel, unokái Prohászka Tibor, a detti furnirgyár társtulajdonosa és Tirnea Gyula, valamint a Prohászka, Rieger, Tárcazy és Dobokay családok.

Öngyilkosságba kergette a férj durva bánásmóddal a feleségét. Nagybánya. Saját tud. A nagybányai kórházba mérgezési tünetekkel be szállították Pop Tódor városházi kézbűs feleségét. Az orvosok megállapították, hogy a szerencsétlen asszony marószódát ivott. Nyomban gyomormosást hajtottak rajta végre, ami könnyítette az állapotán. Miután eszméletre tért, a rendőrség is kihallgatta. A szerencsétlen asszony azt vallotta, hogy férje rosszul bánt vele, sőt andóan ütötte-verte. Legutóbb annyira elkeseredett, hogy öngyilkosságra határozta el magát és marószódát ivott. A durva férj ellen városházi bíróság indult az eljárás. A szatmári törvényszék egy hasonló, nagybányai ügyben egyévi fogsázzal sújtotta a durva férjet.

NAGY TŰZ PUSZTÍTOTT A BUZAU ALLOMÁSON. Buzából jelenti. Az állomáson nagy tűz pusztított. A pályaudvaron vesztéglő tartálykocsikból kiszivárgott petróleum lángrobbant a mozdonyból kiugró szikrától. A tűz rövidesen néhány teherkocsira is kiterjedt. A tűz hat, áruval megrakott teherkocsit hamvasztott el.

Hivatalosan átvették a nagybányai munkások kórházát. Saját tud. A munkásság sürgetésére a munkásbiztosító pénztár az északi országrész legmodernebb kórházát építtette fel Nagybanán. A kétemeletes épület most készült el teljesen és hivatalos átvétele vasárnap és hétfőn ment végbe. A vállalkozótól az épületet egy bucuresti bizottság vette át. A berendezési tárgyak már utban vannak Nagybanán felé. Az új kórházat egy hónap múlva adják át rendeltetésének.

PETROLÉUM HELYETT BENZINT TÖLTÖTT A LÁMPÁBA S ÖSSZEÉGTE EGY FIATAL LEÁNY. Nagykároly. Lőrincz Anna 18 éves útlepi leány bement Nagykárolyba, hogy petróleumot vásároljon s mivel azt sehol sem kapott, benzint vett helyébe. Hazaérve megtöltötte a petróleumlámpát — benzinnel s megakarta gyújtani, mire a benzín természetesen felrobbant és a szerencsétlen leányt borzasztóan összeégette. Hozzáértelzői oltották el az égő ruháit, Haza, arca teljesen összeégett. A nagykárolyi kórházban vették ápolás alá.

Egy idegbajos nő a vonat elé vetette magát. Temesvár. Saját tud. Gyertyámoson Helfrich Zeuzsanna harminchárom éves nő, aki nagyfokú idegbajban szenvedett, a vonat elé vetette magát, Sulyos fejsebet kapott. Lakására szállították, ahol csakhamar meghalt.

BANGHA BELA S. J.:
ÖRÖK ÉLET IGÉI
Prédikációs könyv 4 kötetben

Első kötet:
Az Isten arca . . . ára 90 Lei
Második kötet:
Uram, add, hogy lássak! . . . 90 Lei
Harmadik kötet:
Velünk az Ur! . . . „ 100 Lei
Negyedik kötet:
Béke veletek! . . . „ 110 Lei

és portó.

Megrendelhető a »Magyar Lapok« kiadóhivatala útján

Felmentette a bíróság a temesvári városi hűtő-telep ügyének vádlottjait

Temesvár. Saját tud. A Suciu Adrian volt városi főmérnök ellen folyamatba tett egyik bűnperben most hangzott el az ítélet. Ez a bűnper a városi vágóhid új műtőberendezésével kapcsolatban kerekedett. Miként bejelentettük, a város időközben a Ganz-gyárral, amely a berendezést szállította, kiegyezett és be is jelentette, hogy mindenféle anyagi követeléstől eláll.

Az ügyész mindamellett fenntartotta a vádat Suciu Adrian főmérnök, Birau Virgil mérnök, Golumba Traian lelkész, volt városi időközi bizottsági tag és Ardelean Constantin ellen, valamint a Ganz-gyár képviselői Ács Jenő és Silbereisz József kolozsvári mérnökök ellen is.

A bíróság ebben a perben most hirdette ki az ítéletet és ebben kimondotta a vádlottak bűntelenségét s ezért valamennyiüket felmentette. Ezzel kapcsolatban elrendelte a bíróság, hogy az ebből az ügyből kifolyólag fogatosított vagyron zárlatokat feloldják. Kötelezte végül a bíróság Suciu, Birau, Ács és Silbereisz mérnököket, hogy a szakértőknek, akik a hűtőtelep szakszerű felülvizsgálását végezték, munkadíj fejében hetven ezer leit fizessenek k.

Nagymennyiségű olmot loptak a Phönix nagybányai telepéről. Saját tud. A háború kitörése óta az olom ára jelentősen emelkedett. Ez a körülmény oka azoknak a sorozatos lopásoknak, amelyeket a Phönix nagybányai olomraktárban történnék. Néhány héttel ezelőtt a nagybányai rendőrség hater ezer kilós lopási ügyet fedezett fel. Ebben az eljárás még lesem folytatták, amikor újabb lopásnak jöttek a nyomára. A gyár igazgatósága jelentette, hogy ismeretlen tettesek ismét megdézsmálták az olomkészletet és annak jelentős részét titokzatos körülmények között elhurcolták. A nyomozás folyamatban van.

* **Néhány szó a rheumásokhoz.** Ön talán már megkísérelt minden lehetőt anélkül, hogy kínzó fájdalmaitól megszabadult volna. De Önnek sincs oka a kétségbeesésre. Tegyen még ma egy kísérletet az azonnal ható, fájdalomcsillapító Togaltablettákkal. Togal oldja a húgysavat, az emberi test ezen magatermelt, pusztító mérget.

Két suhanc gyilkossága. Szamosfalváról jelentik: Megdöbbentő gyilkosság történt mára virradólag Szamosfalva községben. A. Ioan és I. Traian 17-17 éves suhancok reggel 6 óra tájban karókkal halálra sújtották Oltean Marin fatubeli gazdálkodót. A két kiskorú és a végzetes sorsú férfi között — aki állítólag ittas állapotban volt — valami régi ügyből kifolyólag ószeszszóalkozás történt. A tragikusan elhunyt férfi előzőleg állítólag megütötte volna az egyik fiút s erre mindketten karókkal rárohantak és addig ütötték egyba-főbe, míg az a helyszínen kiszenvedett. A helyszínrre a főügyész és a vizsgálóbíró szállott ki a vizsgálat megejtésére dr. Hosszu tisziorvos kíséretében.

Temetés. Özv. Bors Jánosné szül. Fazekas Ágnes 38 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése február 13-án volt a Rulikovszky-temetőben. (Caritas.)

Egész Olaszországban nagy ünnepek között ülték meg a fascista milícia fennállásának tizenhetedik évfordulóját. Rómában a légionisták emlékműve előtt dísz-szemlével kezdték meg az ünnepnapot. Ezen a képen az látható, amint a Duce ellép a díszszázad előtt.

Tovább tart az országban a hóvihár

Magyarországon tizennégy halottja van a rendkívüli időjárásnak. Besszarábiában tíz embert ölt meg a hóvihár

Bururestiből jelenti a rádió hírszolgálat: A havazás és hóvihár tovább tart az egész ország területén. A felhalmozódott hóömegek következtében több helyen zavar állt be a vasúti közlekedésben is, a pályatestek azonban sehol sem rongálódtak meg. A néhány nappal ezelőtt be-szüntetett ókiráltságbeli vonatjáratok közül többet ismét megindítottak.

A tegnapi nap folyamán Sorocaban mérték a legnagyobb hideget minusz 16 fokot. A legmagasabb Constantában volt plusz 5 fok. Bucurestiben kedden délelőtt minusz 3 fok volt a hőmérséklet.

Erdélyben kedden a legtöbb helyen havazott. Nagyváradon délelőtt sűrű, nagy szemcsékben indult meg a havazás és a déli órákban már mintegy 15 centis hólepel borította az utcákat. Az országban a hóvihár tovább tart, a szél ereje sem gyengül.

Tíz halálos áldozata van a chisinaui hóvihárnak

Bucurestiből jelentik: Chisinauban valóságos „nyári” felhőszakadás volt. Az eső később hóviharrá változott át. A vihar egész nap tartott. A közúti közlekedés megbénult. A város külső negyedeiben több ház beomlott. A rádióantennák és telefonhuzalok nagyrészt leszakította a szél. A városban és környékén tíz ember halt meg a rettenetes hideget hozó hóvihár következtében. A vonatok két-háromórás késéssel futottak be az állomásra.

A megyei prefektura felhívta a községeket, hogy jelentsek be a vihartól okozott anyagi és emberéletben esett károkat, mert valószínű, hogy az országutakon többen életüket veszítették a fagyban. A Chisinau—Orhei országutakat a hófúvások teljesen elzárták a forgalomtól.

Öt embert eltemetett a hegyekről lezúduló hótömeg

Ungvárról jelentik: A magyarországi máramaros-megyei Tarac—Kraszna közelében levő Tihanev-völgyben a hegyekről lezuhanó hótömeg maga alá temetett 5 ruszin munkást. Kiszabadításukra megtették az intézkedéseket.

Az újabb havazásnak, — mely kedden reggel is tartott — 14 halottja volt egész Magyarországon.

Megfagyott az országúton egy koldusnő

Nagykárolyból jelentik: Mezőterem és Gyenes községek között hiányos öltözötű nő holttestére bukkantak. Megállapították, hogy Lakatos Ilona, gyengeelméjű, iszákos koldusnő, az úton rosszullett és a nagy hideg-

ben megfagyott. Négy napig hevert holtan az országút szélén, míg ráakadtak.

Fagyott embert találtak egy istállóban.

Temesvár. Saját tud. A szomszédos Szabadfalun Erdély János istállójában megfagyott embert találtak. Megállapították, hogy Szücs Sándor negyvenkilenc éves szigetfalui illetőségű, foglalkozás- és lakás nélküli emberrel azonos.

Magyarországon megszervezik a nők önkéntes honvédelmi szolgálatát

Budapestről jelentik: A magyarországi kormány rendeletet adott ki a nők önkéntes honvédelmi munkájának megszervezéséről. A rendelet szerint a nők önkéntes védelmi munkájának a megszervezésére a miniszterelnök országos felügyelőt nevez ki. Ennek hatáskörébe tartozik az önként jelentkező nők kiképzése és honvédelmi munkára való beosztása.

Rádió-műsor:

SZERDA, FEBRUÁR 14.

Bucuresti. 12 Időjelzés, éterend, egészségügyi tanácsok. 12.10 Francia szerzők hanglemezekről. 13 Francia operettek. 13.20 Időjelzés. 13.30 A hangverseny folytatása. 14 Rádió hírek. 14.20 Francia operák. 15 Közlemények. 19 Időjelzés. 19.02 Művészeti krónika. 19.20 Hangverseny román népi énekekből. 19.50 Rádió hírek magyar nyelven. 20 Előadás. 20.20 Gabriel Neruja énekel. 20.45 Rádió hírek. 21 Szimfonikus zenekar. 22 Elisabeth Suman énekel. 22.10 Rádióhírek, Sport. 22.30 Kézfongorás hangverseny. 22.55 A berlini filharmonikus zenekar hangversenyének közvetítése. 23.45 Hírek külföld számára francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest. 7.45 Ébresztő, torna, hírek. 11 Hírek. Utána gyermekdélután, felolvasás. 10 Vízjelzőszolgálat. 13 Harangszó, időjárás. 13.10 Postás zenekar. 13.40 Hírek. 2.30 Cigányzene. 3.30 Hírek. Műsorismertetés. Árfolyamhírek. 5.15 Diák-félóra. 5.45 Időjelzés, hírek. 6 Hírek szlovák és ruzsin nyelven. 7 Rádió szalonzenekar. 8 Előadás. 8.15 Hírek. 8.25 Tosca operaközvetítés. 9.25 Hírek. 11.10 Időjárásjelentés, cigányzene. 12 Idegennyelvű előadás. 12.20 Magyar tánclemez. 1.05 Hírek.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: A HOLNAP HŐSEL
CORSO: PAT ÉS PATACHON.
APOLLÓ: HÁROM LÉGIONISTA KALANDJAL.

KÖZGAZDASÁG

Elismerésreméltó munkát fejtenek ki a csiki falusi fogyasztási és értékesítő-szövetkezetek

A szövetkezeti élet két vezető-emberének beszámolója helyszíni tapasztalataikról

Csikszereida, február hó.

Az ősz folyamán, az erdélyi szövetkezeti élet két vezetőegységére látogatta végig a csiki falusi fogyasztási és értékesítő szövetkezeteket. Gróf *Haller István*, a Hangya szövetkezeti központ elnöke és *Tövisy Géza* vezérigazgató központi kiküldöttek nagy elismeréssel nyilatkoznak beszámolójukban a kevés számú, de annál lelkesebb szövetkezetek munkájáról. A jelentésből alább közlünk néhány részletet azzal a céllal, hogy a többi község is vegyen példát a szövetkezésben rejlő erő közösségi felhasználásával fogjon össze saját jóléte megalapozásához.

— Csikszentimreben — mondja többek között a beszámoló — a vezetőség élén dr. *Márton László* volt városi főjegyző, ügyvezető igazgató köszöntötte gróf *Haller István* elnököt, mint a szövetkezők lelkipalotájának építőt. *Haller István* elnök válaszában utalt arra, hogy a mai időkben minden szövetkezet előtt mintaképpül kell állnia a község gazdasági összefogásának és együvértartozásának. Csikszentimreben, ebben az oltmenti alsóközségben így is van. A néhány évvel ezelőtt épített szép szövetkezeti ház, a dúsan és izlésesen berendezett szövetkezeti bolt, a felszerelés alatt lévő szövetkezeti daráló valóban azt mutatják, hogy a csiki székely lakosságnak is van érzéke a szövetkezés iránt, különösen, ha, mint ebben a községben is, rátermett és önzetlen vezetők veszik kezükbe az összefogás ügyét, akik belátják azt, hogy népükkel szemben ezen a téren is kötelességeik vannak. A kétezer lélekszámú községben a szövetkezeti öntudatos munka eredményét mutatja 217 ezer leit meghaladó üzletrésztőke és tartalékalap, valamint az egymillió 460 ezer leies forgalom. A vezetőségi tagok érdeklődését mutatja, hogy *Cseke István* ny. kántortanító elnök, *Lukács Dávid* birtekos ig. tag, *Veress Menyhért* felügyelőbizottsági elnök, *Czikó József*, *Balázs László*, *Sánder György* és *Fazakas Ferenc* felügyelőbizottsági tagok a látogatás egész ideje alatt jelen voltak a gróf *Haller* elnök dr. *Márton* ügyvezetővel folytatott megbeszéléseit a legnagyobb érdeklődéssel kísérték. Az üzlet rendje és tisztasága *Markovits Ignác* boltkezelő és családja rendszeretét dicséri.

A csikszentimrei szövetkezetnek két üzlete is van. Egyik a főút mellett lévő fióküzlet, mely *Lukács Béla* boltkezelő iparkodása folytán havi hatvanezer leinél nagyobb forgalmat bonyolít le. A főüzletet *Takó Ferenc* vezeti nagy szakértelemmel, aki városi üzletét cserélte fel a 120.000 leit forgalmazó szövetkezeti boltért. Az üzlet rendez, tiszta, a kiszolgálásnál a jelszó a legmesszebbmenő előzékenység. Az árun, fiókokon fel vannak tüntetve az árak, ami rendkívül fokozza a szövetkezettel és a boltkezelővel szemben való bizalmat.

Várdótfalván a fogyasztási szövetkezet helyzetéről *Adorján Imre* ügyvezető-könyvelő nyújtott tájékoztatást. A szövetkezet központi bekapcsolódása teljes és így az állandó forgalom emelkedése ezzel magyarázható. 1934-ben forgalma még csak 495 ezer leit volt, az elmúlt évben pedig meghaladta a 730 ezer leit. Ebben igen nagy érdeme van *Sántha Margit* boltkezelőnek is, aki 1920 óta áll a szövetkezeti ügy szolgálatában.

A következő állomás Csikseső. A község-

ben a szövetkezetet 1912-ben alapították. Forgalma rendkívül szép emelkedést mutat. Amíg 1934-ben a havi forgalma alig 60 ezer leit volt, ma meghaladja a 120 ezer leit is. Feleslege pedig az 51 ezer leit, ami jelentős közös megtakarítás a lakosság fogyasztásán. A központi vezetőséget a szövetkezet ügy- és vagyonkezelésről *Kelemen Erzsébet* tanítónő, a szövetkezet tevékeny üzletvezetője tájékoztatta, aki a szövetkezeti nevelő munkát már előző években eredményesen végezte az iskolaszövetkezetben.

Csikseső után a központi vendégek a csikszentmihályi szövetkezetnél tettek látogatást. A hosszan elnyúló községben nehezen akadtak rá az ajnádi részben lévő szövetkezetekre. Új, fenyőgerendás, még vakolatlan épü-

lethben van a szövetkezet. *Szögyör Domokos* ügyvezetőnek és munkatársainak kitaró munkásságát hirdeti a szövetkezeti épület. *Rácz János* igazgatósági elnökkel együtt tarták a szövetkezet ügyes-bajos dolgait, kívánságait a központi látogatók elé.

A csiki részek szövetkezetei után a Hangya szövetkezeti központ előkelő vendégként a Gyergyóremetén egy évvel ezelőtt alakult új szövetkezetet keresték fel. Ennek a szövetkezetnek a havi forgalma is felülmúlja a százezer leit. *Ivácson F. Antal* alelnök és *Laczkó Antal* sok bizalommal hangoztatták a központi látogatók előtt azon reményüket, hogy Remetén a szövetkezeti gondolat mély gyökeret verjen és más falurészekben is kilátás van újabb szövetkezetek létesítésére.

A központi kiküldöttek ezzel látogatásukat befejezték. Így nem emlékezhetünk meg a csikszentmihályi szövetkezetekről. Ezekből a száraz adatokból is meg lehet állapítani, hogy a fentemlített néhány szövetkezetben lelkes munka folyik és hogy eredményt tudnak felmutatni: az önzetlen, vezetésre termett, a közösségi gondolatot és népjólétet mélyen átérző vezetők lehetnek köszönni. Sajnos, le kell szögeznünk, hogy ilyen vezetőemberekben még szegények vagyunk. De reméljük, ez a pár soros buzdító írás hozzájárul ahhoz, hogy lassankint gyökeret verjen a szövetkezeti eszme és gondolat más községekben is és akadnak majd lelkes munkatársai az ügynek, mely egyedül mutatkozó eszköz a székelység gazdasági fellendítése érdekében.

Albert István.

Romlandó árucikkek új felsorolása

Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial február 8-iki számában nemzetgazdasági minisztériumi határozat jelent meg, amely a következőket tartalmazza:

Romlandó árukként minősülnek az alábbi árucikkek, mert romlásnak vannak kitéve és az ennek során felmerülő károk fedezése végett külön-külön felsorolt százalékarány állapították meg, amit kiskereskedelmi forgalomban az ár-

hoz számítanak. A romlandó árucikkek a következők: gyümölcsök, zöldség- és fűszerek, (friss árú) 20 százalék, brailai turó 15 százalék, egyéb turófélék 8 százalék, vágott szárnyas 10 százalék, tojás 5 százalék, friss hal 15 százalék, olajbogyó 8 százalék, ásványvizek 2 százalék, friss vaj 5 százalék, lámpaüveg (törékeny) 5 százalék, szappan 5 százalék, ezt a százalékmegállapítást közölték az árúérkeztetést lekövető központi bizottsággal.

Szigorú adóellenőrzés kezdődik február 15-ike után

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium figyelmezteti az összes adóalanyokat, akikre vonatkozik a február 15-én lejárató adóamnestia, tegyenek eleget bejelentési kötelezettségeiknek, mert újabb határidőt a pénzügyminisztérium nem engedélyez.

Ugyanakkor figyelmezteti a pénzügyminisztérium az érdekelteket, hogy az adóamnestia, vagyis február 15-ike után vizsgálatot tartanak az összes vállalatoknál, részvénytársaságoknál és egyéni cégeknél annak a megállapítására,

hogy nem forog-e fen adóeltitkolás.

Az ellenőrzést a pénzügyi inspektorok végzik könyvszakértővel együtt. Ahol adóeltitkolást, vagy hátralékokat találnak, kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel és még büntetést is alkalmaznak és ezeket a büntetéseket a hadsereg felszerelésének céljaira fordítják. Az így kivett büntetéseket nem lehet leszállítani és azonnal végrehajtják.

JONESCU MIRCEA, A PETROSÁNI VEZÉRIGAZGATÓJÁNAK BUDAPESTI TÁRGYALÁSAI. Budapestről jelentik: A Pesti Tőzsde értesülése szerint, *Jonescu Mircea* vezérigazgató, a *Petrosáni* új vezetője, a hét elején Budapesten tárgyalt dr. *Chorin Ferenc*cel, a *Salgótarjáni* konzern elnökével, *Jonescu* megbeszélést folytatott *Raggambí Fluck András*sal, az *Urikány-Zsilvölgyi* igazgatójával is.

A tordai Gazdakör a kisczardákért. Torda. Saját tud. Örvedetesen szép, eredményes munkásságot produkál a tordamegyei Gazdakör a vármegye közép- és kisczardáinak támogatása és minden vonalon való segítése terén. A tavaszi vetések idejének küszöbén jelentékenyen segít gazdatagjait a Gazdakör vetőgépeinek odaköltésével, vetőmag-tisztító selectorgépeknek a gazdák részére való kiadásával, jutányos áru tiszta vetőmag kiosztásával, továbbá kitűnő műtrágya és kiültetni való facsemeték beszerzésével és a gazdák részére való szétosztásával. Ilyen módon a tordai Gazdakör valóban hivatása magasztalván állva tölti be nemes, közhasznú misztérióját a mai nehéz viszonyok között a gazdatársadalom értékes istápolásával.

Figyelem! Figyelem!

Melyen leszállított áron kaphatok a

Magyar Szemle Társaság

következő művei:

Homan: A magyar történetírás útjai
ára 540 leit helyett csak 350 leit

Weisz: Mai magyar társadalom
ára 300 leit helyett csak 250 leit

Horváth: Magyar irodalmi műveltségünk kezdetei
ára 396 leit helyett csak 250 leit

Szekfü: Bethlen Gábor
ára 460 leit helyett csak 300 leit

Farkas: Fiatal Magyarország kora
ára 396 leit helyett csak 250 leit

Babits: Amor Sanctus
ára 331 leit helyett csak 250 leit

Vidéki megrendelés esetén plus 15 leit portó

A könyvek gyönyörű díszkötésben megrendelhetők a Magyar Lapok kiadóhivatala útján

Kiviteli illetéket róttak ki a gabonaneműekre, fára, hüvelyesekre és olajos magvakra

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap-ban rendelet törvény jelent meg, mely számos árucikkre új kiviteli illetékeket állapít meg.

Az új illeték, amelyeket az exportáru értékének arányában fognak beszedni, a következők:

Az árpa kiviteli illetéke az eladási ár 10 százaléka, zabé 10 százaléka, bab és lencsés, borsóé 20 százaléka, lenmagé, kendermagé, tökmagé, napraforgómagé, repcemagé, tavaszi repce és vadrepce magváé, mustármagé 25 százaléka, ricinusmagé és egyéb meg nem nevezett olajmagvaké 25 százaléka, lenolajé, repceé, kender és mustár olajé, napraforgó-olajé, szénáé 15 százaléka, olajpogácsáé 10 százaléka, kenderé, kender-szálak és lené, bármilyen formában, amelyet a vámtarifa 451-464 szakaszai sorolnak fel, 15 százaléka.

Fenyőrózskőknél és egyéb puhafaanyagoknál, tölgyrózskőknél 5 százaléka, épületfánál bárdolva, vagy fűrészelve 5 százaléka, ácsolt, vagy fűrészelt talpfánál 10 százaléka a kiviteli illeték.

Rongyok, szövet- és növényi textilanyagokból származó kötöttáru-hulladékoknál 10 százaléka, cellulozénál 5 százaléka kiviteli illetéket kell fizetni.

Nyersolajnál, benzinnél, motorinánál, pak uránál, ásványolajnál, kenőolajknál, tisztított és tisztítatlan paraffinnál, petroleumviasznál s a kőolaj lepárlásánál jelentőző koksznál a kiviteli illeték 13 százaléka.

Mind Ezeket a kiviteli vámtételeket az exportra kerülő áruk ára után kell kiszámítani százszázalékos alapon.

Öt-hat százalékos élelmiszer-drágulás Angliában

A háborús Anglia élelmiszerellátása

Személyes tapasztalataim alapján megállapíthatom, hogy Anglia élelmiszerellátása egyelőre teljes mértékben biztosítva van.

A birodalom minden lakosát nyilvántartásba vették és szükség szerűen megkapják az egyes cikkekre vonatkozó élelmiszerjegyeket. Az élelmiszerjegyek kiadása nem olyan természetű, mint Közép-Európában, hanem inkább a szegényebb és munkásosztályok szükségletének biztosítását célozza. Az élelmiszer árak alig 5-6 százalékkal drágultak. A kereskedők az élelmiszerjegyekkel jelentkező tömegeket elsősorban kötelesek kiszolgálni. Egyelőre csak vaj és bacon vásárolható jegy alapján, de ez nem jelenti azt, hogy jegy nélkül e cikkek nem vásárolhatók. A birodalom élelmiszerellátása egészen szociális módon van megszervezve.

Az élelmiszerterméset belföldön hi-

telenül fokozzák.

olyképp, hogy a termékek alig 4-5 százalékkal drágábban adják a kereskedőknek és a szétosztó nagy áruházaknak a termelvényeket, viszont az eladási jegyzék alapján az államtól, bizonyos kvantumon felüli mennyiség után prémiumot kápnak.

A birodalomhoz tartozó területekről, bominiumokból, fokozott mértékben és mennyiségben érkezik az élelem Angliába és a szállmányok szállítási költségeit és biztosításait nagyrészt az állam fedezi. Élelmiszer van bőven a birodalomban, csak a szállítási eszközökben mutatkozik pénzügyi hiány, amit alapos racionalizálási intézkedésekkel napról-napra jobban megoldanak. Nem a birodalomhoz tartozó országokban élelmiszereket és mezőgazdasági terményeket csak a blokád, élelmiszeri és pénzügyminisztérium együttes engedélye alapján lehet vásárolni. A három minisztériumban minden élelmiszeresportra külön komiték működnek, amelyek az üzleti élet legkiválóbbjaiból vannak összeállítva. A komiték döntésébe a minisztérium vezetőinek beleszólása nincs. A komiték határozatát a minisztérium hajtja végre, illetve a behozatali engedélyeket kiadja. Az élelmiszervásárlásoknál számtalan esetben előfordul, hogy a külföldi cikk drágább, mint annak belföldi eladási ára, ezt az árkülönbséget az állam a hadviselés terhére is importőrnek megtéríti.

A szigetország egész képe azt mutatja, hogy annak minden polgára tisztában van a háborús viszonyok komolyságával és egyéni érdekeit félretelve, mindenki az összességért dolgozik. A nyereszkesedés teljesen lehetetlen, mert olyan társadalmi s erkölcsi összefogással kez-

lik a nagy problémákat, hogy ezek az erőik sokkal nagyobbak, mint bármilyen állami hatóságtól jövő rendelet vagy intézkedés.

Ha idegen állampolgár lép az ország területére, azonnal areképes nyilvántartásba vétetik és nem elég, ha az idegennek beutazási vízumra van, elutazása előtti kiutazási engedély is kell kérni, amelynek megadását igen alapos vizsgálat előzi meg.

Bartha Imre.

A Vas- és Fémpipari Céh szamosztartományi központjának közgyűlése elé

Nagyvárad. Saját tud. A következő sorok közlésére kérték fel, lapunkat:

Érthető, az a nagy érdeklődés, amely a február 25-én tartandó vas és fémpipari céh közgyűlése iránt meggyílvánul, mert ez a közgyűlés beszámoló lesz a céh által eddig végzett munkáságról és az elért eredményekről. A központvezetősége, amely a legnagyobb odaadással végezte egy a szervezés, mint az ügyvezetés nehéz munkáját, meg kell, hogy kapja tagjai részéről a legmesszebbmenő elismerést.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a céh számtalan iparosnak mesterkönyvét vagy brevettjét bevezette, külön légvédelmi kurzust létesített az éjszaki órákban, hogy napnali munkáját az iparos ne legyen kénytelen megszakítani, és mert számtalan az iparosnak nagy megterhelést jelentő ügyeket elintézte, mint ezért csak elismeréssel adózhat.

Mint szerény céh tag véleményem szerint, azonban a céhtagok érdekeinek védelmében tovább kell menni. Előszörban meg kell oldani az anyagbeszerzés mai nehézségeit kollektív alapon szövetkezetbe való tömörülés útján.

Teljes erkölcsi szívával kell képviselni tagjait az adókövető bizottságok előtt. Gondoskodnia kell az iparosok nyári adóülésének olcsóvá tételéről. Meg kell szereznie a koncentrált iparosok érdekében a tisztviselő és a munkásosztályt párhuzamos előnyöket. A kisiparosok nem hasonlítható össze a gyárinak és amikor a munkügyi minisztérium ugy a tisztviselő, mint a munkás osztályról a koncentrállással kapcsolatosan bizonyos mértékben gondoskodik, a gondoskodásra a kisiparosok sem kováshó méltó.

Meg kell szervezni a kisiparosok részére a CFR szállítási kedvezményét és az e helyen fel nem sorolható, a kisipar fellendítése érdekében szükséges előnyöket. Teljén bizalommal viseljük a céh vezetőségével szemben és kérjük az igazgató tanács tagjait, hogy továbbra is laudatlan buzgalommal képviseljék érdekeinket.

A foltó hó 25-én lezalló közgyűlésre ágyon el minden céhtag és fűtthesa közlelésre az iparosok sérelmeit és kívánságait. Először kérnünk kell, hogy aztán követelhesünk.

Gyulai S.

Megjelent a kőolajkormánybiztoság első rendelete

Bucurestiből jelentik: Most jelent meg a kőolajkormánybiztoság első rendelkezése, amely a következőket tartalmazza: Tilos fém-tartályoknak, bármifélek legyenek is azok, felszerelések eladása, bármilyen formában történő elidegenítése, egyik helyről a másikra való költöztetése, ha irtartalma nagyobb a 10 ezer liternél abban az esetben, ha az érdekelt nem kéri a kőolajkormánybiztoság előzetes engedélyét. A rendőrhatalóságok, a közigazgatási közegek, katonai hatóságok, ugyszintén az ipari, kereskedelmi és bányauigy felügyelők megbízást nyerneken jelen rendelkezés kerestülvitelére. Ezen rendelet megszegése esetén kihágási jegyzőkönyv készül, amelyet a kőolajkormánybiztoság létesítéséről szóló rendelet törvény 8. szakasza értelmében megtorlást alkalmaznak.

Nagyvárad terményárak. A nagyvárad terménypiac nem sok élénkséget mutatott. Kereslet kizárólag buza- és tengeri iránt nyilvánult meg. Nagyobb kötések azonban nem voltak. A várad terménytőzsdé hivatalos jelentése szerint az árak a következőképpen alakultak: Buza (77 kilogrammos) 515. Árpa (62 kilogrammos) 500 lei, rozs 430, zab 550, tengeri 385, korpa 285, lucerna 5800, lóhere 4000 lei. A napraforgó mag ára 895 lei volt, de alig történt üzletkötés.

Árcáhirdekések

Allást nyec
szavanként 2 lei

Bejárónó
kerestetik magános urinónél. Jelentkezni: délután 2-3 ora közt. Nagyvárad, Str. Joan Ghica No. 6.

Különféle
szavanként 3 lei

Volt
főgimnáziumi tanár felelősség mellett jutányosan vállalja lemi és középiskolai tanulók házioktatását. Sikeres tanít román, német, francia nyelvet, hegedűt és zongorát. Fordításokat vállal. Nagyvárad, Str. Oltenia No. 27.

Tisztviselő
intelligens tisztviselő lakótársat keres kényelmes lakásba. Nagyvárad, Brătianu-u. 37.

Adás-vétel

Eladó
Belváros központjában luxus kivitelen pompásan megépített két emeletes bérpalota hét százalékos nettó hozammal 3.200.000 leiert. — Eladó 6 és fél katasztr. földes szőlő tiszta eseményfajjal, beültetve sok nemes gyümölcsfával, 510.000 leiert. — Kortarmáros Laszlo, Nagyvárad, Pasteur-u. 13. Telefon 20-85.

Melag ágyrámák
és tüvek díszön kaphatók. Frenzel, Nagyvárad, Str. Vlahuta 44.

Veszek
arany, ezüst, briliáns tárgyakat. Herbet ékszeráruház, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 3.

Jó állapotban
levő harisnya kötőgép venniék. Csákváry, Nagyvárad, Str. Bălcescu No. 2-e.

Különféle butorok
eladó. Nagyvárad, Str. Codrilor 11. szám.

Lakás
szavanként 3 lei

Kiadó
utcai két szobás modern lakás. Nagyvárad, Str. Nic. Zsiga 6. szám

Egy 3 szobás
és egy 2 szobás lakás kiadó. Nagyvárad, Str. Uzina Electriciei 3. sz.

Kiadó lakás
négy szobás összkomfortos utcai lakás. Nagyvárad, Str. Dumitru Cantemir 25. szám.

Butorozott szoba
azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Duca 23.

Allást keres
szavanként 1 lei

Házvezetőnőnek
menne fiatal urinó. — Ajánlatokat kiadóba kér.

Háztartás
minden ágában jártas jobb iparos özvegyo elmenne házvezetőnőnek vagy vendéglőbe gazdasszonynak, vidékre is. Özv. Burik Jozsefné, Nagyvárad, Str. Siméon Bărnutu 30. szám.